GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 34. KETVIRTADIENIS, RUGPIŪČIO-AUG. 26, 1937 VOL.-METAI XXI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Šių metų rugsėjo 17-tą sueis lygiai 150 metų nuo Jungtinių Amerikos Valstybių konstitucijos pasirašymo. Konstitucijos originalą, susidedantį iš 7-nių straipsnių, rugsėjo 17-tą, 1787 metais, Independence Hall, Philadelphia, Pa., pasirašė šių steitų atstovai: New Hampshire, Massachusetts, Connecticut, New York, New Jersey, Pennsylvania, Delaware, Maryland, Virginia, No. Carolina, So. Carolina ir Georgia. Šiuo laiku JAV konstitucija yra papildyta 21 amendmentu, bet patys pagrindiniai konstitucijos punktai pasiliko nepakeisti. 1788 metais birželio 21-mą konstitucija įėjo į galę, nes ją ratifikavo reikiamas steitų skaičius, o 1789 metais, balandžio 30-tą, prisilaikant konstitucijos, buvo inauguruotas pirmasis JAV prezidentas George Washington. Kad apimti šias visas svarbias datas, konstitucijos sukaktis bus minima nuo rugsėjo 17, 1937, iki balandžio 30, 1939 m.

Chicagos policija suėmė grupę asmenų, kurie užsiimdavo organizuotais vogimais. Toj grupėj yra lietuvių—vyrų ir moterų. Vos tik vienas skandalas, žeminantis lietuvių varda aptilo, štai iškilo naujas. Tiesa, autoritetai ištardę dalį suimtųjų paliuosavo, bet keli iki teismo galės pasiliuosuot tik užstatant dideles kaucijas.

"Laivo" pranešimu, rugpiūčio 16-tą keturios Šv. Kazimiero Seserys minėjo 25 metų savo įžadų sukaktį, būtent, sesuo M. Skolastika, M. Antonia, M. Gertrūda ir M. Magdalena. Anot "Laivo," "Tai vienos iš pirmųjų seselių—pionierių, kurioms teko daug vargelio pakelti ir darbuotis tokiose sąlygose, kuriose galėjo darbuotis tik tokios asmenybės, kurios viską gali pakelti dėl Kristaus ir savo tautos gerovės."

Rugpiūčio 30—31 ir rugsėjo 2-rą Columbus, Ohio, įvyks metinė Amerikos Nacijonalio Fraternalio Kongreso konvencija. Į tą konvenciją suvažiuos daugelio didelių ir mažų fraternalių organizacijų atstovai. Jie tarsis bendrais visas organizacijas liečiančiais reikalais. Šale sesijų bus įvairios rūšies pasilinksminimų, paradų ir ekskursijų.

Lawrence, Mass., dienraštis "The Evening Tribune" Katalikų Federacijos Kongreso proga išspausdino ilgą raštą apie Jo Ekscelenciją vyskupą Mečislovą Reinį, jo darbuotę ir nuopelnus Bažnyčiai ir Tautai. Žinias suteikė Kunigų Vienybės sekretorius kun. P. M. Juras.

Rugpiūčio 20-tą Works Progress Administratorius Harry L. Hopkins paskelbė, kad federale pašalpa dar naudojasi 1,527,450 asmenų. Per paskutiniuosius 18 mėnesių WPA apleido 1,500,000 asmenų, kuriuos suėmė privatinės industrijos.

Garsus Rusijos lakūnas Levanevski ir kiti penki lakūnai, skridę iš Maskvos per šiaurinį asigalį į U. S., dingo Aleskos dykumose. Amerikos lakūnai skrenda jų ieškoti. Gal būt, jie dar gyvi, o, gal būt, jau žuvę. Bet kol kas jokių pėdsakų nesurasta.

Nazių vyriausybė išvarė iš Vokietijos Londono "Times" korespondentą Norman Ebbut, kuris rašinėjęs savo laikraščiui teisingų žinių apie nazių valdymą.

LENKIJOJ ŠAUDO VALSTIEČIUS

VARŠUVA. — Rugpiūčio 19-tą Galicijos mieste Dymow policija nukovė keturis streikuojančius kaimiečius. Kaimiečiai nepaklausė policijos, kuri įsakius jiems išsiskirstyti. Pietinėj Lenkijoj valstiečių streikai eina daugely vietų.

Rugpiūčio 23-čią Kasinko, prie Bochnia, policija nukovė 14 streikuojančių valstiečių. 50 valstiečių partijos narių suareštavo.

Valstiečių streikas prasidėjo rugpiūčio 16-tą. Valstiečiai reikalauja paliuosuot iš kalėjimo jų vadą Vincent Witos ir atstatyt demokratišką tvarką.

BAISUS PERKŪNO DARBAS

Obelytė, Alytaus apskr.—Liepos 22 d. per Metelių ir Santaikos bei Krokialaukio apylinkes praėjo stipri perkūnija. Perkūnas trenkė į Obelytės kaimo gyventojo Urbono gyvenamąjį namą. Tuo laiku troboje buvo jų namų gyventoja Navickienė, kaimyno Kaminsko mergaitė ir du Urbono vaikai—berniukas ir mergaitė. Nežinia, ar per lubas ar per langą įsibrovęs perkūnas ant vietos užmušė Navickienę, kuri tuo metu buvo prie lango, padarydamas jai galvoje skylę ir suvarstydamas, kaip adatomis, ant galvos apsirišamąją skaralę. Tuo pačiu metu krito negyva ir kaimyno Kaminsko mergaitė. Urbono berniukui apdegino kojos raumenis, o mergaitė išliko nepaliesta. Perkūnas apdraskė smarkiai langą, prie lango balkį ir lubas ir uždegė ant lubų supiltus spalius. Gyvenamasis namas — dengtas skarda, todėl namą pavyko užgesinti be didelių nuostolių, nors sudegė visi ant aukšto buvę daiktai. Ūkininkai įsigąsdinę tokių baisių perkūno darbų.

SULAIKĖ IR TARDĖ

"Vilniaus Rytojus" praneša, kad grįžtančius iš Vilniaus: Pelesos vargoninką V. Jakutį ir buv. Dubinių kaimo lietuviškos skaityklos vedėją V. Staselį Rodunėje sulaikė vietos policija. Abu sulaikytieji buvo nuvaryti į policijos būstą, kur buvo smulkiai iškrėsti. Per kratą iš V. Staselio policininkas atėmė Vyties ženklelį, kurį jis visuomet nešiodavosi prisiseges prie krūtinės. Policininkai klausinėjo, kur buvo Vyties ženklelis pirktas, kiek už ji mokėta ir kodėl jis nešiojamas. Sulaikytiesiems surašyti protokolai.

ARKLYS SAVO GLOBĖJUI NUKANDO AUSĮ

Liepos 19-tą iš Garliavos apylinkių į Kauną atvažiavo ūkininkas Ankudavičius. Žmogus vežimą su arkliais paliko viename Marvelės apylinkių darže. Ankudavičius, eidamas į miestą, saugoti arklius pavedė vienam jaunam vyrukui. Tas išsikinkęs arklį mėgino ant jo pajodinėti. Kai vyrukas žabojo arklį, tai supykęs arklys griebė dantimis ir jojikui nukando pusę kairiosios ausies. Sužeistasis buvo skubiai nugabentas į ligoninę, kur jam suteikta medicinos pagelba.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS FILIPINUOSE

Manila, Filipinai. — Rugpiūčio 20-tą stiprus žemės drebėjimas supurtė Manilos miestą ir apielinkes. Tokio stiprausdrebėjimo nebuvo per 40 metų. Daug gyventojų sužeistų. Materialiai nuostoliai dideli.

SUDEGĖ DU BROLIAI

ERIE, Pa. — Rugpiūčio 18-tą Wesleyville priemiesty degė namas.

Žuvo du broliai—Richard Dudley 15 m. ir jo brolis Edward—12 metų.

Vyresnis jų brolis Louis pasprūko pro antro aukšto langą ir kopėčių pagelba išgelbėjo savo tėvą ir motiną.

Richard ir Edward ugnies ir dūmų užklupti užsidarė į klazetą, kur juodu atrado mirusius viens kito glėby.

ŠIURPI SUSISIEKIMO NELAIMĖ

Rugpiūčio 6-tą Kauno Garliavos plente įvyko šiurpi susisiekimo nelaimė, per kurią užsimušė motociklistas Vincas Valinskas.

V. Valinskas važiavo pro "Maistą," kur prisivijo dviarklį Antano Bulotos vežimą. Tuo pat laiku Julijanavo kaime iš vieno namo išėjo moteris, kuri mėgino pereiti skersai plentą. V. Valinskas, aplenkęs moterį, mėgino iš dešinės pusės aplenkti vežimą. Dėl nežinomų priežasčių motociklas visu smarkumu smogė į užpakalinę vežimo dalį. Smūgis buvęs tiek stiprus, kad motociklai, iškilus į orą ir nukritus greta vežimo, V. Valinskas buvo numestas apie 5—6 m. Važiavęs motociklu smarkiai susidaužė galvą ir krūtinę ir po kelių minučių, neatgavęs sąmonės mirė.

V. Valinskas tarnavo plento dešimtininku ir gyveno ten pat netoli nelaimės vietos — Šiaudinės kaime. Buvo vedęs ir paliko kelis vaikus.

NUŠAUTAS PASIENIO POLICININKAS

Rugpiūčio 6 d. 14 val. Trakų bare nežinomi asmenys bandė slaptai pereiti administracijos liniją. Tarnyboje buvęs pasienio policininkas Jonas Aleksandravičius jiems pastojo kelią. Nepažįstamieji, kurių buvo du, nekreipdami dėmesio į du perspėjamosius šūvius, bėgo į okupuotą Lietuvą, tačiau policininkas užbėgo jiems už akių ir bandė juos sulaikyti. Tada vienas iš nepažįstamų revolverio šūviu policininką vietoje nukovė ir pabėgo. Spėjama, kad tai šnipų darbas.

KIRVIU SUKAPOJO ŽMONĄ IR 3 VAIKUS

Hutchinson, Kansas.—Rugpiūčio 19-tą policija suėmė Eugene Paul Warner, 31 metų aliejaus kompanijos samdinį, kurs prisipažino nužudęs savo žmoną ir tris vaikus.

Warner 6:30 ryto pakilęs iš savo lovos, pasiėmė kirvį, nužjo į miegamąjį kambarį ir užmušė žmoną ir 21 mėnesio dukrelę Adeline; po to jis nužjo į kitą miegamąjį ir užmušė 8 metų sūnų Billy ir 3 metų dukrelę Elizabeth Ann.

UŽPUOLIMAS PADANGĖSE

HOUSTON, Texas.—Rugpiūčio 18-tą Jack Hamerly, 19 metų, paprašė, kad pilotas Bob Hunt pamokytų jį skraidyti.

Kai jiedu pakilo 2000 pėdų aukštumon, Hamerly įrėmė pilotui pašonėn revolverį ir įsakė skristi į Laredo. Pilotas aiškinosi, kad jis neturi užtektinai gazolino ir pinigų., Hamerly užtikrino, kad gazolino jie gausią.

Pilotas pirmiausia nusileido Harlem state kalėjimo farmoj, bet Hamerly tuoj apsižiūrėjo ir pareikalavo skristi toliau. Po to jie nusileido vienoj farmoj netoli Rozenberg. Hamerly besiginčijant su farmeriu dėl gazolino, pilotas pastvėrė jo revolverį ir nuginkluotą perdavė policijai.

NEPAPRASTAS PLĖŠIMAS PANEVĖŽY

Nepažįstamas asmuo su akiniais ir priklijuotais ūsais rugpiūčio 3-čią apie 12 val. užėjo į Centų Žydų banką Panevėžy. Įeidamas užrakino duris, kad negalima būtų įeiti iš gatvės į vidų. Tarnautojai, pastebėję įtartiną asmenį, jį užkalbino, o kasininkas užrakino kasą, bet nepažįstamasis vietoj atsakymo išsitraukė brauningą ir pradėjo grasinti; tuomet visi išbėgiojo, dalis pasislėpė direktoriaus kabinete, kai kurie išbėgo pro šonines duris. Plėšikas, grasindamas nušauti, privertė kasininką atidaryti kasą. Kasininkas, saugodamas savo gyvybę, tai ir padarė. Tada plėšikas prisikišo visas kišenes kiek lindo banknotų ir ramiai išėjo iš banko. Pasitaikė greit atvykti policijai; plėšikas eidamas pro duris, sutiko policijos valdininką, bet tylėdamas praėjo. Tada pašaliniai asmenys nurodė, kad t ai plėšikas. Policija pradėjo sekti; plėšikas, pastebėjęs, kad sekamas minios ir policijos, pradėjo atsišaudyti; policija pradėjo šaudyti į plėšiką.

Buvo paleista per 10 šūvių.

Gyventojai stebėjo plėšiko karą su policija ir matė, kaip jis bėgdamas pirmyn išmetė dalį pinigų. Greitos pol. vad. orentacijos dėka plėšikas buvo sutiktas iš priešingos pusės ir peršautas krito žemėn. Dar mėgino keltis ir dar laikė rankoj ginklą, bet jau nebebuvo šovinių. Nebegyvas nugabentas į apskrities ligoninės lavoninę.

Bėgdamas plėšikas atsišaudydamas peršovė žydų tautybės pilietį, kuris nugabentas į žydų ligoninę. Į banką surinkę gatvėje įvairūs asmenys sunešė apie 5,000 litų. Plėšikas buvo pagrobęs per 10,000 litų. Dalis pinigų rasta kišenėse. Iš rasto pas plėšiką paso nustatyta, kad tai būta D. Baranausko, 25 metų vyro, kilusio iš Surviliškio valsč., Kėdainių apsk. Plėšikas apie porą metų išgyveno Panevėžy, laikė valgyklą, bet biznis jam nelabai sekėsi.

PIAUNA SLAUGES

Chicago, Ill.—Rugpiūčio 21-mą piktadaris įlindo pro langą Chicago ligoninėn užatakavo ir papiovė studentę slaugę Miss Anne Kuchta, 19 m.

Rugpiūčio 22-rą, greičiausia tas pats piktadaris, įlindo pro langą Jefferson Park ligoninėn ir skustuvu sunkiai sužalojo slaugę Miss Florence Swanson, 34 metų.

JAPONŲ IR KINIEČIŲ KARAS SMARKĖJA

JAPONAI SHANGHAI RAJONAN ATGABENO 50,000 NAUJŲ KAREIVIŲ

SHANGHAI.—Rugpiūčio 17-tą Jungtinių Amerikos Valstybių ir Anglijos laivai išgabeno iš Shanghai miesto virš tūkstančio savo šalių piliečių. Tarp pabėgėlių randasi daug moterų ir vaikų.

Rugpiūčio 18-tą, po smarkių oro kautynių kiniečiai užėmė eilę pozicijų, kuriose buvo įsistiprinę japonų kareiviai. Kiniečiai tuo tarpu jaučiasi pergalėtojais, nes jie kol kas turi daug daugiau kareivių.

Rugpiūčio 19-tą japonų lakūnai smarkiai bombordavo kiniečių pozicijas Pootungo rajone. Japonai bijodami, kad gausingesnės kiniečių jėgos jų nesugrūstų Whangpoo upėn, deda visas pastangas atsilaikyti ik pribus naujos jėgos.

Iš pietinės Kinijos praneša, kad ten smarkiai plinta cholera. Macao mieste mirė 35 gyventojai, Cantone—32. Iš kitų vietų laivais ir orlaiviais gabena vaistus ir kitas priemones epidemijos nugalėjimui. Ta proga verta pastebėti, kad į Pietinę Kiniją persikrausto tūkstančiai svetimšalių, jų tarpe amerikiečių, kuriems irgi gręsia choleros pavojai.

Rugpiūčio 20-tą japonų šovinys pataikė į Jungtinių Valstybių karo laivą "Augusta." Jūreivis Freddie John Falgaut, 21 metų, iš Raceland, Louisiana, žuvo, kiti 18 jūreivių sužeistų. Viso laivas "Augusta" turėjo 800 jūreivių. Laivas tuo laiku buvo Whangpoo upėj, tarptautinėj zonoj. Šovinys nukrito ant vieno deko. Sąryšy su šiuo įvykiu admirolas Harry E. Yarnell, vyriausias U. S. Azijatiškojo Laivyno vadas, pasiuntė japonų ir kiniečių autoritetams įspėjimą, kad jie susilaikytų nuo apšaudymo amerikiečių ir kitų svetimšalių laivų. Šis incidentas ir Washingtone sukėlė įvairių ginčų. Kai kurie vyriausybės ir Kongreso nariai norėtų tuoj imtis griežtesnės akcijos, kiti ragina vyriausybę kuo greičiausia iš karo zonų išgabent Amerikos piliečius ir ištraukt savo kareivius. Prezidentas Rooseveltas irgi nusistatęs laikytis griežčiausio neutraliteto.

Anglija taip pat pasiuntus stiprią protesto notą Japonijai ir Kinijai dėl apšaudymo britų zonos. Reik pastebėti, kad tarptautinėse zonose nuo šovinių ir sukeltų gaisrų labai daug nukentėjo amerikiečių, britų ir kitų svetimšalių nuosavybės.

Rugpiūčio 22-rą didelės kautynės ėjo netoli Peipingo pagal Peiping-Hankow geležinkelį. Iš abiejų pusių čia dalyvavo per 30,000 kareivių.

Rugpiūčio 23-čią japonai Woosung distriktan, kuris randasi Shanghai miesto šiaurėje, atgabeno 50,000 kareivių. Iškraustant kareivius iš laivų labai smarkiai veikė japonų artilerija.

Rugpiūčio 23-čią milžiniškas šovinys nukrito Shanghajaus tarptautinėj zonoj, kur buvo didelis žmonių judėjimas. Apie 300 žmonių žuvo, apie 400 sužeistų. Tarp sužeistų randasi trys amerikiečiai, du iš jų laikraščių korespondentai.

Iš viso ko matosi, kad japonų kiniečių karas plėtojasi ir, tur būt, negreit pasibaigs.

JOHN ROOSEVELTO PRIETIKIAI PRANCŪZIJOJ

PARYŽIUS.—Rugpiūčio 18-tą jauniausias Jungt. Am. Valstybių Prezidento sūnus John Roosevelt, 21 m. amžiaus, griežtai užsigynė, kad pereitą sekmadienį, rugpiūčio 15-tą, Cannes mieste jis neturėjęs jokio skandalo.

Tuo tarpu Cannes miesto majoras ir "Gėlių Šventės" komiteto nariai tvirtina priešingai. Dalykas tamę. Miesto majoras Pierre Nouveau ir komiteto nariai, norėdami pagerbt JAV Prezidento sūnų, sumanė jį viešai pasveikinti ir įteikti gėlių bukietą. Kuomet majoras su palydovais priėjo prie karietos, kurioje sėdėjo John Roosevelt ir jo draugas John Drayton iš Bostono ir mėgino įteikt bukietą, J. Roosevelt atidaręs šampano bonką liejo majoro veidan ir paėmęs bukietą gėlių taip pat metė majoro veidan.

Iš pradžių incidentą mėgino užslėpti, bet žinių agentūros netrukus jį "išpublikavojo."

BITĖS UŽGYLĖ VAIKĄ

Lander, Wyoming. — Rugpiūčio 23-čią įniršusios bitės mirtinai užgylė šešių metų amžiaus Clifford Fabricius. Jo kūnely atrado tūkstančius gelvonių. Kitą jo brolį, Harry, 10 metų, irgi sunkiai sugylė.

VĖL LIŪTYS ŠIAURĖS LIETUVOJE

Lietus kasdien be perstojo jau lyja visas mėnuo. Net pūdymo ir to negalima sudirbti, nes arkliai žemesnėse vietose klimsta iki kelių.

Vaškuose, Linkuvoje, Pasvaly, Žeimelyje ir gretimuose valsčiuose javų kaina smarkiai pakilo. Rugiai mokėjo 9 lt. centneriui, o dabar parduodami po 12 lt., kai kur ir 15 litų! Žmonės nuliūdę, nes vanduo plūduriuoja tarsi pavasarį. Slėniai užpilti, vietomis net tiltai vieškeliuose išardyti.

Nors agronomai ir kiti apmokami žinovai nuolatos nurodinėja, kaip daugiau naudos turėti iš žemės, bet čia, matyti, ir jie—bejėgiai!

Patariama gelbėtis žaiginius įsigijus. Bet ant tų žaiginių visus ūkio gaminius negi sukrausi? Juo labiau, kad, pavyzdžiui, tokia Vaškų apylinkė labai nemiškinga ir tų rekomenduojamų žaiginių įsitaisyti negalima.

Kai kas mėgino guostis radio žiniomis apie ateities orą, bet ir jie nusivylė, nes jei metereologijos stotis kurią dieną praneša, kad nelis, tai lyg tyčia kartais dar daugiau prilyje.

Ossining, N. Y. — Rugpiūčio 19-tą elektros kedėj mirė Major Green, 34 metų negras. Šių metų sausio 11-tą jis nužudė Mrs. Mary Robinson Case.

LIET. R. K. SUS-MO IR DARBININKŲ REIKALAI

5-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA. 5-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 12-tą, Igno Stungio svetainėj, Simpson, Pa.

Pradžia 2:30 po pietų.

Dienotvarkėj—rugpiūčio 22-ros išvažiavimo raportai ir kiti svarbūs reikalai.

Visų 5-tos apskrities rajono kuopų atstovai teiksitės dalyvauti susirinkime.

A. Makusevičius, pirm.
J. Kvietkauskas, sekret.

ŠILKO OPERATORIAI IR DARBININKAI SUSITAIKĖ

Harrisburgh, Pa. — Rugpiūčio 20-tą Pennsylvania steito šilko dirbtuvių operatoriai ir Textile Workers Organizing Committee padarė sutartį.

Ta sutartis užbaigia šilko darbininkų streiką, kuris Pennsylvania steite buvo apėmęs nuo 15,000 iki 18,000 darbininkų.

Sutartis leidžia darbininkams išsirinkti savo atstovybes; leidžia grįžt darban be diskriminacijos; kilusius ginčus spręs darbdavių ir darbininkų išrinkti tarpininkai—taikintojai.

Sutartį darbininkų vardu pasirašė TWOC atstovas Sidney Hillman ir šių kompanijų atstovai: Atwater Silk Corporation, Plymouth, samdanti 400 darbininkų; Bloomsburg Silk Mills, 1,400; Crane Brothers, Kingston, 300; Duplan Silk Corporation, Hazleton, Kingston, Nanticoke, Berwick ir Wilkes-Barre, 4,200; S. Goldsmith, Wilkes-Barre ir Kingston, 700; Wilkes-Barre Silk Mills, 600; Kerstetter Silk Mills, Mocanaqua, 200.

Celle, Vokietija. — Rugpiūčio 23-čią vietos parako dirbtuvėj įvyko du sprogimai. Žuvo 12 darbininkų, 67 sužeisti.

Pittsburgh, Pa. — Rugpiūčio 23-čią prie Heppenstall Steel kompanijos streiko uždarytos didelės dirbtuvės įvyko didelės riaušės. 11 asmenų sužeistų.

100,000 SUKILĖLIŲ IMS SANTANDERĮ

Hendaye. — Rugpiūčio 18-tą sukilėliai užėmė Arenas miestą, kuris randasi 28 mylios nuo Santander. Sukilėliai paskelbė, kad čia jiems pašidavė net 1,700 lojalistų milicijantų.

Sukilėliai Santanderio paėmimui sutraukė net 100,000 kareivių. Laukiama naujo didelio kraujo praliejimo.

DVARININKAS PERŠOVĖ SAVO ŽMONĄ

Į Šiaulių miesto ligoninę atvežta iš Mažeikių apskr., Akmenės valsč., sužeista 2 revolverio šūviais dvarininkė Elena Sidaravičienė, apie 19 metų amžiaus. Ją peršovė jos vyras J. Sidaravičius, kuris po įvykio pats pasidavė policijai. Priežastis—šeimyninė nesantaika. Sidaravičiai prieš tris mėnesius yra susituokę.

PRALOŠĖ ŽMONĄ

Lenkų spauda rašo, kad netoli Varšuvos, vasarvietėje, keli varšuviečiai lošė pokerį. Vienas jų, S. V., atostogavęs su savo žmona R. Netekęs pinigų, Lodziaus fabrikantui pasiūlius, į banką užstatė savo žmoną ir šią pralošė. Fabrikantas dabar reikalauja savo laimikio. Visa byla pasiekė prokurorą.

Praloštąją žmoną ištiko stiprus nervų priepuolis ir ją reikėjo skubiai gabenti ligoninėn.

TRAUKINYS SUVAŽINĖJO KUN. J. J. HALLY

Rugpiūčio 21-mą Rev. James J. Hally, 35 metų, kilęs iš Wilkes-Barre, Pa., žuvo prie Conway Arkansas. Jo mašiną ir jį patį sumalė Missouri Pacific keleivinis traukinis. Velionį kunigu įšventė balandžio 3, 1926 m., šv. Jono Laterano bažnyčioj, Romoj. Pirmas mišias laikė Šv. Marijos bažnyčioj, Wilkes-Barre. Paliko motiną, du brolius ir tris seseris.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

GLAUDŽIAU BENDRADARBIAUKIM SU TĖVYNE LIETUVA

Užsienyje gyvenančiam lietuvių jaunimui gresia didelis ištautėjimo pavojus. Užsienyje gyveną lietuviai, nutraukę kultūrinius ryšius su savo tėvyne Lietuva, labai greitai pasiduoda svetimos kultūros įtakon. Jie pasisavina svetimą kalbą, svetimus papročius ir ilgainiui visai ištautėja. Kad užsienyje gyveną lietuviai neištautėtų, reikia jiems palaikyti kuo glaudžiausius kultūrinius santykius su savo tėvyne Lietuva.

Dabar kyla klausimas, kaip ir kuriomis priemonėmis reikia tuos santykius palaikyti? Kas reikia daryti, kad užsienyje gyveną lietuviai neišsižadėtų savo gimtosios kalbos, savo tautinių papročių, trumpai tariant, viso to, kas lietuviška? Dar daugiau kuriomis priemonėmis užsienyje gyvenančius lietuvius būtų galima įtraukti į didesnį tautinės kultūros darbą?

Štai klausimai, kurie kyla kiekvienam lietuviui, susirūpinusiam savo tautos stiprumu ir jos šviesia ateitimi.

Užsienyje gyvenantiems lietuviams, norintiems palaikyti kuo glaudžiausius kultūrinius santykius su savo tėvyne Lietuva, pirmiausia labai daug gali padėti *spauda*. Šiandien Lietuvoje tiek periodinė, tiek kitokia spauda jau yra gana smarkiai ir kiekybiškai ir kokybiškai išaugusi. Joje plačiai ir visapusiškai atspindi visas Lietuvos gyvenimas ir jos įvairiose srityse pasiekti laimėjimai. Todėl užsienio lietuviai turėtų daugiau prenumeruoti Lietuvoje leidžiamų lietuviškų laikraščių. Jų skaitymas užsienio lietuvius plačiau supažindintų su Lietuvos laimėjimais ir juos glaudžiau susieitų su lietuvių tautine kultūra.

Paskutiniu metu taip pat gana smarkiai išaugo ir lietuvių dailioji literatūra, o ypač romanas. Šiandien jau lietuviai turi tokių savo literatūros kūrinių, kuriuos į savo kalbas verčiasi kaimyninės tautos. Lietuvių dailiojoje literatūroje ryškiai atsispindi lietuvių tautos dvasia ir lietuvių tautos siekimai. Todėl užsienio lietuviai būtinai turi susipažinti su savo tėvynėje išleidžiamais dailiosios literatūros veikalais.

Užsienio lietuviams pradėjus daugiau pirkti lietuviškų knygų, žymiai pagerėtų lietuviškos knygos būklė. Taigi, užsienio lietuviai pirkdami daugiau Lietuvoje išleidžiamų knygų, ne tik patys tautiškai stiprėtų, bet taip pat padėtų praskinti platesnį kelią lietuviškai knygai.

Užsienio lietuvių tautinei dvasiai stiprinti labai daug gali padėti ir *įvairių šokių menas, o ypač lietuviškoji daina.*

Užsienio lietuviai ne tik patys turėtų kuo plačiausiai ugdyti lietuvišką dainą, bet taip pat pas savo pasikviesti ir žymesniuosius Lietuvos dainininkus. Jie savo dainomis parodytų savo užsienyje gyvenantiems broliams, kiek aukštai šiandien Lietuvoje yra jau pakilęs dainos menas. Taip pat ir dainininkai galėtų savo kūrinių parodas suruošti didesniuose užsienio lietuvių centruose. Kad tokios parodos turi gero pasiekimo tarp užsienio lietuvių ir svetimtaučių, mums įtikinai parodė skulptoriaus Petro Rimšos Amerikos lietuvių kolonijose ruošiamos parodos. P. Rimšos pavyzdžiu turėtų pasekti ir daugiau mūsų menininkų. O kad jiems drąsiau būtų galima su savo kūriniais leistis už jūrių marių pas savo brolius, šie turėtų juos pirmieji pasikviesti ir juos bent morališkai, kiek galėdami, paremti.

Santykius su tėvyne padeda stiprinti ir dažnas jos lankymas. Ypač savo tėvynę Lietuvą būtinai nors kartą gyvenime turėtų aplankyti tie užsienio lietuviai, kurie yra svetur gimę. Juk ne paslaptis, kad užsienio lietuviams apie Lietuvą įvairūs blogos valios žmonės prišneka nebūtų daiktų, Lietuva jiems nupiešiama kaip kažkoks nekultūringas kraštas.

Užsienio lietuvių jaunimas galėtų atvažiuoti į Lietuvą aukštųjų mokslų studijuoti. Ypač į Lietuvą turėtų vykti tie, kurie nori studijuoti lietuvių kalbą, folklorą (tautosaką), etnografiją, literatūrą, Lietuvos istoriją ir kitus lituanistikos dalykus. Tie dalykai Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete yra daug geriau sutvarkyti, negu bet kuriame kitame universitete. Taip pat, kiek galint, daugiau užsienio lietuvių mokyklų mokytojų turėtų atvykti į vasaromis jiems ruošiamus Lietuvoje lituanistikos kursus.

Užsienio lietuviai turi įvairių savo organizacijų. Tos organizacijos turėtų pasistengti užmegsti kuoglaudžiausius santykius su ideologiniu atžvilgiu panašiomis Lietuvos organizacijomis. Užsienio lietuvių spauda į savo laikraščius turi pasikviesti bendradarbiauti Lietuvos žurnalistų ir rašytojų. Jie nuolatos galėtų informuoti apie svarbesniuosius Lietuvos įvykius.

Būtų labai gera ir naudinga, kad ir užsienio lietuvių šviesuomenė, užsienio lietuvių žurnalistai ir rašytojai taip pat bendradarbiautų Lietuvos spaudoje ir nuolatos ją informuotų apie užsienio lietuvių gyvenimą. Tatai labai padėtų sustiprinti užsienio lietuvių santykius su Lietuva. Lietuvos visuomenė tuomet geriau galėtų jausti ir matyti, kaip svetur gyvenčių lietuvių tautinė gyvybė plazda, kur ji yra stipri, o kur silpna. Tatai jausdama, Lietuvos visuomenė, kur reikiant, galėtų paskubėti su savo materialine ir moraline pagalba.

Ir tėvynėje Lietuvoje ir svetur gyvenančių visų lietuvių yra viešas bendras tikslas, kad Lietuva būtų laisva, stipri ir galinga, kad visiems lietuviams būtų gera, kad jie galėtų savo tėvynei Lietuvai duoti kuo daugiausia savo kūrybos vaisių. Prie to bendro tikslo turi žengti visi lietuviai. O kad prie jo žengti būtų lengviau, visi turime dirbti bendromis jėgomis, vieni kitus turime, kur reikiant, paremti, vieni kitiems, kiek galėdami, padėti. Daug lietuvių gyvena už savo tėvynės ribų. Tie užsienyje gyveną lietuviai yra didelė mūsų tautos pajėga ir reikia stengtis, kad ji kuo glaudžiausiai gyventų ir dirbtų su savo tėvyne Lietuva.

TSB

Apžvalga

LIETUVOS LAIKRAŠTININKO ĮSPŪDŽIAI

"Liet. Aido" redaktorius Vyt. Alantas, kuris kartu su Lietuvos sportininkais lankė Amerikos lietuvių kolonijas ir kaip spaudos žmogus stebėjo vietos gyvenimą, parašė "Vienybei" straipsnį, kuriame randame tokių įspūdžių:

"Anais laikais Kolumbas atrado Ameriką. Mes taip pat daug ką pamatėme nauja, ypač mes iš arti pamatėme Amerikos lietuvių gyvenimą, kas yra svarbiausia. Aišku, mes to gyvenimo negalėjome pamatyti smulkmeniškai, negalėjome, taip sakant, suvokti visų jo atspalvių, tačiau ir tai, ką per tą trumpą laiką suspėjome pamatyti, mums bus labai naudinga, ieškant kelių užmegsti glaudesniems santykiams tarp Lietuvos ir mūsų išeivijos Amerikoje. Pamatyti Ameriką mums reikėjo.

"Išvažiuodami, mes išsivežėme ko gražiausių įspūdžių. Ypač mums buvo džiugu patirti, kad lietuvybė Amerikoje dar tebesilaiko tvirtai, kad Tėvynės meilė dar karštai tebeliepsnoja išeivio širdyje. Mes turėjome progos kelionės metu tai pastebėti ne vieną kartą. Ypač tie lietuviai, kurie iš savo krašto išvažiavo dar prieš karą, savo tėvynės neužmirš, kaip jie neužmiršo savo kalbos. Jie pasiliko geri lietuviai ir geri patriotai.

"Bet vyresnioji karta po truputį traukiasi, užleisdama vietą jaunesniajai, gimusiai ir augusiai Amerikoje. Ji augo ir auga naujose sąlygose, ją smarkiai veikia svetimos įtakos. 'Amerikoniškas katilas' savo darbą daro. Štai klausimas, kuriuo tenka stipriai susirūpinti tiek išeivijos vyresniajai kartai, tiek mums, gyvenantiems Lietuvoje.

"Kelionės metu, aš pastebėjau, kad Amerikos lietuviai, būdami savo tėvynės mylėtojai, taip pat yra geri savo antrosios tėvynės piliečiai. Tokią dvasią reikėtų skiepyti ir Amerikos lietuviškam jaunimui. Chicagos mayoro pavaduotojas, mus priimdamas, pasakė: 'Jei bus geri lietuviai, tai bus ir geri amerikonai.' Mano nuomone, ta mintis yra visiškai teisinga ir jos nereikėtų užmiršti tiems, kurie nori, kad lietuvybė nenuskęstų plačiose amerikonizmo bangose.

"Kaip spaudos žmogus, važinėdamas po Ameriką, daug domėjaus lietuviškos spaudos reikalais. Ir turėjau patvirtinti jau anksčiau susidarytą nuomonę, kad Amerikos lietuvių spauda yra labai įvairi, turinti senas tradicijas,—pavyzdžiui Vienybė neseniai atšventė savo 50 m. sukaktuves—gan pasiplėtusi ir tt. Spauda lietuvybei palaikyti ir stiprinti gali labai daug padaryti. Juk sakoma, kad Lietuvos laisvę iškovojo plunksna. Plunksna taip pat gali būti tvirtas ginklas kovai prieš lietuvybės pavojus Amerikoje."

KRITIŠKOS PASTABOS

Adv. K. R. Jurgėla "Vienybėj" rašo "kritiškas pastabas" liečiančias Lietuvos Sportininkų priėmimą:

"Jei neklystu, svarbiausias atsilankymo tikslas buvo užmegsti artimesnių pažinčių ir santykių tarp Lietuvos ir mūsų jaunuomenės. Jei taip, tai to tikslo nepavyko atsiekti. Pasikalbėjimuose, Lietuvos sportininkai teigė, kad, be šiems paskirtų panelių, jie veik nesutiko mūsų jaunuomenės. Juos gausiai vaišino, šokdino, mūsų seniai kalbas drožė ir juos kamantinėjo kartais paikais paklausimais, bet mūsų sportininkus jie matė tikrai rungtynių vietose. Nieks nesistengė juos savitarpiai supažindinti, suvesti lygiomis teisėmis, sutekti patiems sportininkams progų su Lietuvos svečiais pasikalbėti, juos pavėžinti, pavedžioti. Sakoma, kad chicagiečių komitetas kai kam net laiškais patarė pasirūpinti priskirti mieliems sveteliams gražiosios lyties palydovių... Rezultate—kai kas Lietuvos bernelių gavo pasiūlymų apsivesti (vienas net keturias telegramas laive gavo), bet kur pasiliko suartinimo tikslai?

"Antra stambi klaida buvo kitų Lietuvos svečių prikergimas prie sportininkų grupės. Aš neturiu minty ideologinių ar politinių skirtumų kai kuriose mūsų visuomenės sluogsniuose, nes visi, neskiriant maskolių pakalikų, kitus Lietuvos svečius lygiai širdingai priėmė, kaip ir sportininkus. Aš tik noriu paskyti, kad jau įėjus kur vyko su sportininkų grupe, tai, neskiriant selmo narius, turėjo vienodu gyvenimu gyventi.

"Dažnai, anot sportininkų, 'mūsų diplomatai' kelione ir valgė atskirai, ne tiktai geresne klasė laive naudojosi. Reikėjo pasiklausyti sportininkų kalbų laive, prieš išplaukiant... Bet ir atskirų kolonijų komitetai sportininkus nelygiai traktavo su kitais svečiais, neleido jiems savo minčių ar pageidavimų reikšti, elgėsi, kaip su vaikais."

GINČAI SLOPINA MŪSŲ ORGANIZACIJAS

Pereitą savaitę Chicagoje įvyko Moterų Sąjungos seimas, kuris buvo gausingesnis už visus kitus tos organizacijos seimus. Tai geras ženklas rodąs organizacijos ir jos kuopų gyvumą ir veiklumą. Sąryšy su Moterų Sąjungos seimu, dienraštis "Draugas" rašo:

"Mes čia nesakome, kad sąjunga negalėtų daugiau nuveikti, kad ji nebūtų galėjus dar labiau išaugti. Taip. Tačiau prie esamų mūsų gyvenimo sąlygų ji daug padarė. Ir ateity galės daugiau padaryti ir labiau išaugti, jei seimas pasistengs sudaryti tam tinkamas sąlygas, jei pašalins įsivyravusius asmeniškumus, kurie pasirodė pradžioje ir kurie drumstė gražią nuotaiką. Gaila, kad į tuos asmeniškumus ir aukštieji svečiai kokiu tai būdu buvo įtraukti. Seime iškyla nesusipratimai, duoda suprasti, kad jų yra organizacijoj ir jos skyriuose. Ir dėl to seimas iš savo pusės turi padaryti viską, kad padaryti nesusipratimams, tuštiems ginčams ir asmeniškumams galą. Pasitikime, kad šis Moterų Sąjungos seimas to tikslo atsieks. O jei taip bus, į Moterų Sąjungą atsidarys plačiau durys ir jon įeis daugiau naujų narių, daugiau jaunosios kartos lietuvaičių, kurios, tiesą pasakius, nekenčia tuščių ginčų, kurie jas atbaido ir nuo organizacijų ir bendrai nuo lietuviškojo veikimo."

KOMUNIZMO NUKOVOJIMUI PRIEMONĖS

Savaitraštis "Amerika" nurodo, kad geriausia priemonė nukovoti komunizmą—gerinti darbo žmonių būklę, rūpintis jų apšvieta:

"Agitatorių karštų kalbų klausosi alkani, apdriskę, darbdavių nuskriausti, neturį pakenčiamo išsimokslinimo žmonės. Ar tokių klausytojų minios patikės kalbėtojams, kurie aiškins, kad komunizmas neša žmonijai didžiausią nelaimę, nes jis naikina tikybą, nepripažįsta nuosavybės teisės, griauna šeimos vieningumą ir tt.?

"Komunistai žada darbininkui labai praktiškų ir kiekvieno protui apčiuopiamų dalykų: darbo, duonos, drabužių, tinkamo buto, teisių lygybės! Jei valstybėje ir visuomenėje atsakingas vietas užimą žmonės užtikrintų šiuos pažadus ir juos vykdytų, jokio komunizmo pavojaus nebūtų. Kol valstybiniame ir visuomeniniame gyvenime bus išnaudojimas silpnesniųjų, tol girdėsime apie komunistinius ir kitokius sąjudžius, kurie gresia visai šių dienų kultūrai. Ir veltui rašomi tomai knygų apie komunizmo pavojų, jei nepakeičiama dirva, kurioje komunizmas visada ras vietos plėstis."

PRADEDA VOKIEČIAI PYKTIS SU LENKAIS

Atsimenam 1934 m. sausio 26 d. garsią Vokietijos ir Lenkijos sutartį. Pagal tą sutartį abi šalys pasižadėjo 10 metų gyventi taipusavy taikingiausiai. Tačiau daugeliui kam atrodė, kad nei Vokietija nei Lenkija ilgai nesibičiuliaus, nes perdaug Lenkijoj yra vokiškų žemių. Turtingąją Sileziją, kurią prieš karą valdė Vokietija, dabar valdo Lenkija. Vokiečių gyventojų klausimas Silezijoje jau pradeda į garsiąją vokiečių—lenkų 10 metų sutartį varyti kylį. Silezijos vokiečiai nepatenkinti lenkų valdžia. Lenkai pradėjo tuos vokiečius jėga lenkinti. Ir nuostabu, kad tą lenkinimo darbą Silezijoje varo mums gerai pažįstamas Vilniaus užgrobikas gen. Želigovskis. Želigovskio įtakoj Lenkų seimas patvirtino, kad valstybinė kalba Silezijoj yra vienintėlė lenkų kalba, kad evangelikų bažnyčios santvarka būtų reorganizuota, t. y. visi dvasininkai, ne Lenkijos piliečiai, turi pasitraukti. Suprantama, vokiečių valdžia dėl to pradeda šiauštis.

Vyrų, tarnavusių lietuvių dalyse Rusijoje, baigiama registracija, rengiama suvažiavimo programa rugsėjo 7—8 d. Kaune.

PAMINKLAS KAIMO "DARAKTORIUI"

Rusų priespaudos laikais, o taip pat ir spaudos draudimo metu, kada lietuviškas spausdintas žodis buvo visiškai suvaržytas, kada už kiekvieną lietuvišką raidę buvo pliekiama bizūnais ir nagaikomis, vis dėlto, atsirado žmonių, kurie to nepabijojo ir uoliai stojo ginti lietuviško žodžio ir lietuviško spausdinto rašto.

Kaimuose pradėjo veikti slaptos mokyklos, kurias šiandien prisiminus kažkaip darosi liūdna ir skaudu. Nebuvo tos mokyklos tokios kaip dabar, nebuvo ten suolų, bet buvo mokytojų, kurie lyg pamokslininkai—skiepijo lietuviukų širdysę tėvynėse meilę.

Liaudis—atspariausias Lietuvos elementas. Ji, trokšdama mokslo, pati susirado tuos mokytojus, kurie paprastai buvo vadinami "daraktoriais." Jais buvo kiek pamokyti kaimo žmonės. Jie eidavo iš kaimo į kaimą ir slapta vaikus mokė skaityti elementorių. Ne vienas toksai kaimo "daraktorius" buvo caro žandarų suimtas ir ištremtas į Sibirą.

Jaunesnioji karta apie kaimo "daraktorius" mažai ką ir težino, tačiau senesnioji juos puikiai atmena. Šiomis dienomis keliolika Lietuvos inteligentų nutarė savo mokytojui—"daraktoriui" pastatyti paminklą. Jis bus pastatytas dideliam švietėjui Kazimierui Jagminui. Šis slaptasis liaudies mokytojas vaikščiodavo iš kaimo į kaimą ir išmokė šimtus vaikų. Mirė jis sulaukęs gilios senatvės. Ne kartą Jagminas smarkiai nukentėjo ir nuo vietos rusų žandarų.

Šio paminklo projektą jau padarė skulptorius Menčinskas. Jis bus padarytas iš balto dirbtinio marmuro. Apatinėje paminklo dalyje bus nemažas bareljefas, kuriame bus elementorius ir vienas vaizdas, kaip senukas su knygomis keliauja iš kaimo į kaimą šviesti liaudies. Viršutinėje paminklo dalyje bus padėtas toksai užrašas: "Kazimierui Jagminui, tauriam ir garbingam kaimo daraktoriui."

Paminklas bus pastatytas Mažeikių apskr. Knibiškių senose kapinėse.

Tai bus bene pirmutinis paminklas tokiam slaptam kaimo mokytojui. Statyba prasidės dar šią vasarą.

MIRĖ MUZIKAS ANT. BANCEVIČIUS

Liepos mėn. Skotijoje, Bellshillio mieste mirė žymus lietuvių veikėjas, kultūrininkas, muzikas Antanas Bancevičius, vos peržengęs kapą metų. Mirė nervų sukrėtimu, visai netikėtai ir staigiai, eidamas atsakingas pareigas "Varpo" bendrovėje. Antanas Bancevičius gimęs Vilkaviškyje. Mokslus ėjo Vilkaviškio mieste ir ten pat mokėsi muzikos. Prieš 40 metų persikėlė su broliu Petru Skotijon, ėmėsi studijuoti muziką, dainą ir buvo chorvedžiu ir šiaip lietuviškos dainos, giesmės kėlėju. Didžiausias Bancevičiaus darbas—tai lietuviški chorai, kurie suvaidino svarbų vaidmenį lietuvių išeivijos tautiniame ir kultūriniame gyvenime. Jo suruošti koncertai, šventės buvo sutiktos maloniai ir skotų, anglų ir airių. Jo svajonė buvo kitais metais suruošti Skotijos lietuvių dainų dieną, bet šio gražaus sumanymo neteko jam įgyvendinti. Buvo gabus ir muzikas, turėjo ir lengvesnio turinio ne vieną muzikos dalykėlį sukūręs. Ne svetima jam buvo ir spauda. Bendradarbiavo "Vaidelytėje," "Išeivių Drauge" ir k. Be to, buvo veiklus lietuviškosios visuomenės veikėjas.

Antano Bancevičiaus mirtis sukrėtė visą mūsų išeiviją, ne vien Skotijos lietuvius. Skaudi žinia ir mums netekus žymaus veikėjo, kultūrininko, lietuviškos dainos kėlėjo, chorvedžio ir muziko.

Žurnalistas A. Bružas, ilgą laiką gydęsis Katijoje, pasitaisęs grįžo į Kauną.

ŠIS MARGAS PASAULIS

Rašo GINTARAS

MOKSLAS IR MOKYKLOS

Neužilgo suskambės mokyklų varpai, ir vaikučiai, po malonių atostogų, vėl turės imtis knygų ir eiti ilgu ir erškėčiuotu mokslo keliu, vedančiu į šviesesnį gyvenimą. Jeigu vaikai susidominę mokslo klausimu, tai ir tėvai yra susirūpinę savo vaikų likimu. Gyvenimo bėgyje mokyklos vieniems ir kitiems vaidina svarbų vaidmenį.

Susipratęs katalikas žino, kad katalikiškos mokyklos—mūsų išganymas. Jei jų nebūtų, tai per tris arba keturias gentkartes tikėjimas Amerikoj žymiai sumenkėtų arba visai išnyktų.

Net ir kitatikiai supranta, jog tik katalikiškose mokyklose vaiko būdas yra išūgdytas iki aukščiausio laipsnio. Norint dorai išauklėti vaiką, reikia jo būdą išlavinti kuo geriausiose aplinkybėse. Nėra tinkamesnių aplinkybių, kaip kad randama katalikiškose mokyklose. Visiems aišku, kad kas išlavina vien savo protą, nekreipdamas dėmesio į savo būdo išūgdymą, tas tik puszmogis. Pilnai subrendusio žmogaus protas ir būdas yra pagrįstas sveikais krikščionystės dėsniais.

Reikia kat. mokyklų dėlto, kad Bažnyčia geiste geidžia tėvus leisti savo vaikelius į kat. mokyklą. Kas to nedaro, be tam tikrų priežasčių, tas užsitraukia ant savęs Bažnyčios bausmę. Reiškia, kas Bažnyčios neklauso, tas nei Kristaus neklauso.

Patsai Išganytojas sako: "Leiskite kūdikius eiti pas Mane." Kaip gi gali vaikai eiti pas Kristų, jei viešose mokyklose nieko apie Jį nemokinama? Kaip gi gali jie susipažinti su Kristum ir prieiti prie Jo, jei viešose mokyklose uždrausta dėstyti Jo tiesas? Taigi, tik kat. mokyklose yra Kristaus dvasia ir tyri krikščionystės šaltiniai. Kas siunčia savo vaikus į kat. mokyklą, tas paklusnus Išganytojo paliepimui: "Leiskite kūdikius eiti pas Mane."

Kitą mėiesį, sugaudus mokyklų varpams, lai kiekvienas katalikas laiko sau už šventą priedermę prižiūrėti, kad jo vaikai eitų į kat. mokyklą. Tik tokiu būdu tėvai savo senatvėj sulauks laimės, o ne gėdos.

LENINGRADE ATĖMĖ LIETUVIŲ STATYTĄ BAŽNYČIĄ

Neseniai skaitėme žinutę apie kunigo Boroviko nukankinimą Minsko kalėjime.

Štai nauja liūdna žinią iš Sovietų Rusijos.

Leningrade už Nevos Vartų (Nevskaja zastava) š. m. liepos 21 d. sovietų valdžia iš katalikų *atėmė Šv. Jėzaus Širdies bažnyčią, kurią statė buvusieji jos klebonai—mūsų tautiečiai: kun. J. Senkus ir vyskupas Matulionis. Prie šios bažnyčios pastatymo daugiausia prisidėjo lietuviai.* Karo metu už Nevos Vartų lietuvių rajone gyveno su viršum 3,500. Ir dabar ten pasilikusių mūsų tautiečių yra per pusantro tūkstančio. Praėjusiais metais sudegė tos bažnyčios stogas. Spėjama, kad padegė ją "kovojantieji bedieviai." Katalikai daug sykių prašė leisti jiems bažnyčią remontuoti. Bet leidimo negavo. Šiemet tą gražią, stilingą bažnyčią atėmė iš tikinčiųjų.

Po keturių dienų, t. y. liepos 25 d., bolševikai taip pat suėmė ir šios parapijos kleboną kun. E. Akulovą. Kunigas Akulovas buvusis rusų vienuolis priėmė katalikų tikėjimą. Devynerius su viršum metus išbuvo jis įvairiuose sovietų kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose. Grįžęs iš kalėjimo apsigyveno jisai už Nevos Vartų prie Šv. Jėzaus Širdies bažnyčios. Čionai jisai nepaprastai sunkiose sąlygose tarnavo—aprūpindavo tikinčiųjų katalikų reikalus. Ir štai kitą kartą bolševikai suėmė jį,—Ryšium su bažnyčios atėmimu ir klebono areštu visam Leningade suimta daug katalikų.

Dabar yra daroma labai smarki akcija prieš vienintelį Leningrade dar užsilikusį kunigą vienuolį domininkoną—prancūzų pilietį.

Kun. M. Bugenis

LIETUVOJE LANKĖSI ŽYMŪS UŽSIENIO ŽURNALISTAI

1934 metais Sovietų Rusijoje lankėsi Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos žurnalistai, kurie ten viešėjo tris savaites ir buvo supažindinti su įvairių sričių tenykščiu gyvenimu. Dabar, atsakydami į aną Baltijos kraštų žurnalistų apsilankymą, Suomiją, Estiją, Latviją ir Lietuvą aplankė Sovietų Rusijos žurnalistų delegacija. Delegaciją sudaro: Sovietų Rusijos vyriausybės laikraščio "Izviestijų" atstovas Vsevolodas Ivanovas, Kominterno laikraščio "Pravdos" atstovas Borisas Michailovas, SSSR telegramų agentūros "Tass'o" atstovas Berezovas, raudonosios kariuomenės laikraščio "Krasnaja Zviezda" atstovas Povilas Petrovas, Leningrado spaudos atstovas Mikalojus Tichanovas ir SSSR užsienių reikalų komisariato spaudos skyriaus direktorius Aleksandras Stupakas. Jie visi yra plačiai žinomi rusų plunksnos darbininkai. Į Lietuvą svečiai atvyko rugpiūčio mėn. 5 d. Čia jie buvo žurnalistų svečiais ir susipažino su Lietuvos politiniu ir kultūriniu gyvenimu, aplankė įvairias įstaigas, įmones ir svarbesnes istorines vietas.

Rugpiūčio mėn. pirmomis dienomis Kaune viešėjo ir Brazilijos žymūs žurnalistai: Franchini Netto, Quartim Barbosa ir Paul Monteiras. Jie yra Brazilijos—Baltijos valstybių bičiulių draugijos nariai ir į Lietuvą atvyko plačiau pastudijuoti įvairių gyvenimo sričių laimėjimus. Kaune Brazilijos žurnalistus globojo buvęs Lietuvos konsulas Pietų Amerikoje dr. P. Mačiulis.

Rugpiūčio mėn. viduryje į Latviją, susipažinti su jos gyvenimu ir aplankyti svarbesnes vietas, vyksta Lietuvos žurnalistų delegacija. Drauge Latvijoje lankysis ir estų žurnalistų delegacija.

KRATOS KAIMUOSE

Lenkų spauda praneša, kad šiomis dienomis lenkų policija darė kratas Dotinėnų kaime pas gyventojus lietuvius: Joną Vinciūną, Kazį Jurkevičių, Antaną Grybauską; Miežionėlių kaime pas Viktorą Gudelį, Vincą Veriką, Kazį Samiką ir Rekučių kaime pas Augustą Lapienį. Pas juos buvo ieškoma lietuviškų knygų ir laikraščių. Rasta pas juos lietuviškoji spauda buvusi sukonfiskuota.

MIRĖ PROF. VL. DUBAS

Kaune mirė Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Vladas Dubas, turėdamas 50 metų amžiaus. Jis dėstė romėnų kalbą ir literatūrą ir yra parašęs eilę veikalų.

Cody, Wyoming. — Rugpiūčio 22-rą degė didėli plotai miško. Apie 50 gesintojų atsidūrė pavojuj. 11 jų žuvo, 18 sunkiai ar lengvai apdegė, kiti paspruko sveiki.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. Al. Baltutis, Dv. Vadas, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Venslauskas, Vice-Prezidentas, 596 Main St., Edwardsville, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Joneika, Iždo Globėjas, 31 Sand Street, Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Iždo Globėjas, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
V. Krikščiūnas, M. D., Dr. Kvotėjas, 1711 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Juozas Stulgaitis, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
Jonas Kvietkauskas, Jr., 10 Throop Street, Scranton, Pa.
Pranas Katilius, 1121 Foster St., Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Marijona Srupšienė, 4339 S. California Ave., Chicago, Ill.
Adv. Juozas Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Pranas Čižauskas, 6831 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

TEISMO IR APELIACIJŲ KOMISIJA

Vladas Palūpis, 133 N. Main Street, Pittston, Pa.
Juozas Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Ant. Karužiškis, 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio.
Kazys Vilniškis, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
Petronė Kundrotienė, 1035 E. 140th St., Cleveland, Ohio.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.

TRYS APSKRITYS RENGIA BENDRĄ PIKNYKĄ

Laimingiems Skiriama $200.00 Vertės Dovanų

CHICAGO, Ill.—Lietuvių katalikiškųjų organizacijų gyvenime, Chicagoje, pirmas toks įvykis, kad trys apskritys bendrai rengia didelį piknyką ir laimingiesiems skiria dovanų $200 vertės. Piknyką rengia Susivienymo, Moterų Sąjungos ir Federacijos apskritys, sekmadienį, rugpiūčio 29 dieną, Dambrausko darže, Willows Spring, Ill.

Kokios Tos Dovanos

Laimingiesiems dovanos skiriamos šios:

1-ma — elektrikinis šaldytuvas (Frigidaire) imtas iš Peoples Furniture Co. (didžiausia lietuvių rakandų įstaiga Chicagoj), 4183 Archer Ave. ir 2536 West 63rd St. Ši dovana yra vertės $100.00.

2-ra—1937 metų modelio akordijonas imtas iš Progress Furniture Co. (taip pat didelė lietuvių įstaiga), 3222 So. Halsted St. Ši dovana $35.00 vertės.

3-čia—rankinis laikrodėlis imtas iš Kass Jewelry Store (lietuvio įstaiga), 4216 Archer Ave. Ši dovana $25.00 vertės. Laikrodėlis bus vyriškas arba moteriškas, žiūrint kas laimės.

Be to, skiriama dar septynios mažesnės dovanos.

Šioms dovanoms laimėti didelių pinigų nereikia. Tikietas *tik 15 centų* ir su juo kiekvienas galės įeiti į daržą.

Nuo pasidarbavimo priklausys pasisekimas.

Šio piknyko pasisekimas, aišku, priklausys nuo to, kaip ir kiek tų organizacijų nariai pasidarbuos, kiek tikietų iš anksto išplatins, kiek pačių narių dalyvaus ir kiek sukvies savo pažįstamų, bičiulių. Jei tik patys nariai suvažiuotų, tai jau būtų didelis piknykas, o jei dar kiekvienas atsiveš savo draugus, piknykas bus tikrai didelis. Reikia pažymėti, kad kai kuriose kuopose eina smarkus tikietų platinimo vajus. Pav., Moterų Sąjungos 21 kuopa (Town of Lake) paėmė netoli 100 tikietų ir visus žada parduoti. Susivienymo 100 kp. (West Side) narys A. Radzevičius vienas baigia išparduoti 60 tikietų. O kur dar kitos Susivienymo, Moterų Sąjungos ir Federacijos kuopos. Tikietų yra pasiųsta ir į tolimesnes kuopas.

Piknyko Programa

Be viso to, kas paprastai būna piknykuose, šiame piknyke bus ir kitokia programa. Bus atgaivinti senoviški lietuviški žaidimai, kurie taip buvo madoj prieš 10, 15 metų, kurie šiuo metu kaip ir užmiršti. Bus suruošta įvairių lenktynių vyrams, moterims ir vaikams. Laimėjusiems taip pat skiriama dovanos. Vienos įdomiausių vaikams lenktynių bus numušimas į tam tikrą distanciją išpūstų baliūnų. Laimėję gaus ir baliūnus ir dovanas.

Važiuokime į Piknyką Trokais

Visų trijų apskričių kuopoms patartina susidėjus į piknyką važiuoti trokais. Tokiu būdu piknyke galės dalyvauti ir tie, kurie neturi automobilių. Trokų važiavimas atseis per pus pigiau, negu gatvekariais. Taigi, kuopos iš anksto užsisakykite trokus ir verbuokite neturinčius automobilių, bet norinčius patekti į šį linksmą piknyką.

Piknyke visą dieną gros muzika—darže ir šokių salėj.

I. Sakalas, PRK Sekr.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 6-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių svetainėj.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 2-rą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių salėj. Visi nariai prašomi susirinkti ir savo duokles užsimokėti.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 29-tą dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Maloniškite visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 29-tą dieną po sumos parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus rugsėjo 6-tą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.

EXPORT, Pa. — 125-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 12-tą dieną 8 val. po pietų lenkų salėj, William Penn, Export, Pa.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 29-tą dieną 2-rą val. po pietų 89 Birch St.

DAYTON, Ohio. — 191-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 6-tą dieną 7 val. vakaro Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 7-tą dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 29-tą dieną paprastoj vietoj ir parrastų laiku.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 29-tą dieną Igno Stungio salėje.

LIETUVIŲ DIENA LAKE ARIEL PARKE

Pereitą sekmadienį, rugpiūčio 22-rą, Lake Ariel Parke, Lackawanna apskrity, įvyko išvažiavimas arba Lietuvių Diena.

Tą išvažiavimą surengė L. R. K. S. A. 5-ji apskritis prisidedant gausingai armijai pašaliečių rėmėjų.

Diena iš pat ankstyvo ryto pasitaikė labai nepalanki bet kokiam išvažiavimui. Lietus pylė tarsi iš kibiro ištisą dieną. Išrodė, kad visas surengimas nueis niekais, kad niekas, išskiriant pačius rengėjus, ten nedalyvaus. Vienok įvyko priešingai. Nuvykus į parką apie 2:30 po pietų pastebėjau apie 10 didelių busų ir kelias dešimt automobilių. Daugiausia mašinų buvo iš Scrantų, bet gana gerai pasirodė Forest City, Eynon, Carbondale ir kitų mažųjų kolonijų lietuviai. Parko pavilijone būta kelių šimtų publikos.

Netrukus pasirodė didelė mašina, kurioje atvyko Jo Ekscelencija vysk. Meč. Reinys lydimas kunigo Kasakaičio, kun. M. Urbonavičiaus—Aušros Vartų parapijos klebono iš Chicago, Ill., kun. Aniceto Linkaus—Šv. Petro ir Povilo parapijos kleb. iš W. Pullman, Ill., kun. A. M. Karužiškio — Nesiliaujančios Pagalbos P. Šv. parap. Cleveland, Ohio, ir "Garso" redaktoriaus M. Zujaus. Garbingąjį svečią publika sutiko dideliu entuzijazmu.

Netrukus prasidėjo rengėjų paruoštoji programa, kurią pradėjo Amerikos himnu. P-lė N. Paukštytė iš Forest City vedė pianu.

Rengimo komisijos pirmininkas A. Makusevičius trumpai paaiškino šio išvažiavimo tikslą ir programos vedėju pristatė kun. J. Kasakaitį.

Mergaitė E. Nececkaitė gražiai pasveikino J. E. vysk. M. Reinį ir įteikė garbės ženklelį.

Šv. Antano parapijos choras iš Forest City, p-lei N. Paukštytei vadovaujant, sudainavo "Kur bėga Šešupė," Č. Sasnausko, ir "Jaunimo Giesmė," J. Naujalio. Čia verta pastebėti, kad tas choras visiems padarė malonų surpryzą. Narių nedaug, bet kai jie užtraukė, visi liko sužavėti. Ypatingai jautriai jų dainavimą apibudino J. E. vyskupas M. Reinys, tarp ko kito pastebėdamas, kad tų dainų autorius Maironis ir kompozitorius Sasnauskas yra buvę jo profesoriais anais Lietuvos atgimimo laikais.

Trumpas gražias klabas pasakė redaktorius M. Zujus, kun. A. M. Linkus ir kun. A. M. Karužiškis.

J. E. vyskupas M. Reinys kalbėjo virš valandos laiko. Savo kalboj vaizdingai apibudino Lietuvos katalikų veikimą, jų organizacijas ir spaudą; Liet. ekonominę ir kultūrinę pažangą; taip pat papasakojo įdomių savo įspūdžių ir patyrimų Amerikoj. Ragino Amerikos lietuvius, ypač jaunąją kartą, laikytis savo tautos ir religijos.

Programa užbaigta Lietuvos himnu.

BANKIETAS

Iš pavilijono J. E. vysk. M. Reinys su palydovais nuvyko į Lake Ariel viešbutį, kur įvyko bankietas.

5:30 vakaro viešbučio svetainė jau buvo užpildyta svečiais. Prie garbės svečių stalo sėdėjo J. E. vysk. M. Reinys, monsig. J. V. Miliauskas, kun. J. Kasakaitis, kun. M. Urbonavičius, kun. A. M. Linkus, kun. A. M. Karužiškis, kun. Auruškevičius, kun. J. F. Baltusevičius, redaktorius M. Zujus.

Maldą sukalbėjo J. E. vyskupas M. Reinys.

Po vakarienės prasidėjo programa, kurią vedė kun. J. Kasakaitis.

Akompanuojant muzikui Jonui Vaičaičiui, Scrantono kvartetas, susidedąs iš Juozo Vaičaičio, Pr. Katilius, J. Skaisgiraičio ir J. Gerdžiūno šauniai sudainavo "Mano gimtinė" ir "Kam šėrei žirgelį." Publikai reikalaujant daugiau, paskutinę dainą atkartojo.

Filomena Galinienė solo padainavo "Ten, kur Nemunas banguoja" ir "Plaukia sau laivelis." Akompanavo muz. J. Vaičaitis.

Gražią kalbą pasakė marijonas kun. M. Urbonavičius iš Chicagos. Jis pasisakė, kad kilęs iš Lydos apskrities, iš mažens lietuviškai nemokėjęs, buvo sulenkėjęs ir sugudėjęs. Dabargi kalba gryna lietuviška kalba. Iš tikrųjų, puikus pavyzdis Amerikos jaunimui.

Cecilija Šliktukė padainavo solo "Karvelėli," Č. Sasnausko, ir "Aš bijau pasakyt," Vanagaičio. Akompanavo N. Paukštytė.

Kvartetas — C. Šliktukė, J. Kovrakienė, K. Čižauskas ir N. Paukštytė išpildė sunkų komp. A. Vanagaičio veikalą "Tu ir aš." Diržigavo N. Paukštytė.

Kalba J. E. vysk. M. Reinys. Kadangi Liet. Dieną ir šį bankietą surengė LRKSA 5-ji apskritis, tai J. E. daugiausia kalbėjo apie Susivienymą ir jo tikslus, būtent, savišalpą, tautybės ir religijos palaikymą. Vaizdžiai išaiškino religinio elemento, ypatingai katalikystės reikšmę organizacijos gyvenime.

Rengėjų komiteto raštininkas ir iždininkas Pranas Katilius pasakė jautrią linkėjimų kalbą ir įteikė J. E. vysk. M. Reiniui dovaną.

Sekė J. E. vysk. M. Reinio palaiminimas.

Užbaigta Lietuvos himnu.

J. E. vysk. M. Reinys atsisveikinęs su rengėjais ir svečiais, kunigų lydimas, apleido parką.

Į pavakarę šiek tiek apsistojo lietus, tai dar gerokas būrys jaunimo atvyko mašinomis į parko pavilijoną pasišokti. Tik apie 10-tą valandą busais ir automobiliais publika pradėjo skirstytis namučių.

Išrodo, kad jei diena būtų pasitaikius graži, publikos būtų dalyvavę labai daug. Rengėjai tikrai nuoširdžiai ir su dideliu pasišventimu dirbo, kad Lietuvių Diena visais žvilgsniais pavyktų ir Jo Eksc. vyskupo M. Reinio pagerbimas būtų įspūdingas. Viso to pasekoj, nei didelis ir visos dienos lietus neįstengė "susmešyt" Lietuvių Dienos pasisekimo, tik jį gerokai sumažino.

Rengėjų komitete darbavosi: A. Makusevičius—pirmin., P. Katilius—raštininkas ir iždininkas, S. Galinis — programos ir bankieto komisijos pirmsėdis; be to, Eynon komisijoj darbavosi M. Galkauskaitė, S. Kasiuliūtė, J. Konasevičius ir J. Kašėta; Forest City komisijoj—K. Šlamienė, V. Piliukaitis, S. Gudaitis, S. Gukauskienė ir K. Sutkuvienė.

WATERBURY, CONN.

LRKSA Rengia Privatį Išvažiavimą

Rugpiūčio 8 d. įvyko LRKSA 91 kp. mėnesinis susirinkimas.

Visų narių jau nuo seniai buvo pageidavimas turėti kokį nors pasilinksminimą. Tad šiame susirinkime nutarta rugsėjo 19 d. Mykolo Miklinavičiaus vietoj, Allen St., prie Pearl ežero turėti privatišką piknyką. Tikietai suaugusiem $1.25, vaikams 50c. Nusipirkę tikietą gausite valgyti, gerti ir smagiai pašokti. Kad ir lytų, piknykas įvyks. Tikietus galima gauti pas Ant. Barkauską, Juozą Bernotą, Praną Šopį ir pas kuopos valdybos narius.

Ligoniai

Antanas Šeštokas, senas kuopos narys, jau antras mėnuo kaip serga. Gydytojas sako, dar ne greit galės dirbti.

Vladą Stulginską patiko nelaimė — nusilaužė ranką dirbtuvėj. Jis yra tėvas gražios šeimynos, turi tris dukteris ir vieną sūnų. Jo vaikai ne tik geri katalikai, bet ir geri lietuviai. Šiemet viena jo dukrelė baigė mokytojos, o antra slaugės mokslą.

Juozas Jokubaitis, senas kuopos narys serga savo namuose.

Liga nepavojinga, bet skaudi.

Linkime visiems sergantiems nariams kuo greičiausia pasveikti ir vėl su mumis drauge darbuotis.

Raporteris

DĖL LENKIJOS GYVENTOJŲ SURAŠYMO

"Vilniaus Rytojus" liepos 27 dienos numeryje įdėjo vedamąjį straipsnį: "90,000 lietuvių." Jame duodamos žinios apie paskutinįjį Lenkijos valstybės gyventojų surašymą, kuris buvo padarytas 1931 metais gruodžio 9—11 dienomis. Lenkų žurnalas "Sprawy Narodowosciowe"—paskelbęs surašymo davinius ir pažymėjęs, kad jie dar vis dėlto nėra galutini, trumpomis pastabomis atsiliepia įvairių tautybių reikalu. Apie lietuvius tame žurnale taip sakoma: "Lietuvių gyventojai Lenkijoje yra tiksliai susiskirstę vietos atžvilgiu. Tiktai Vilniaus vaivadijoje yra 5 proc. lietuvių, Baltstogės — vienas procentas, o Naugardėlio vaivadijoje tiktai ketvirtadalis procento. Lietuviai, kaip žinia, užima nedidelius plotus, kurie įsisiaudę į šiaurę ir į pietus nuo Vilniaus ir taip pat užima siaurą juostą Suvalkijos šiaurėje. Lietuvių labai maža gyvena miestuose. Vilniaus vaivadijoje 8 kartus daugiau lietuvių gyvena kaimuose, negu miestuose, Baltstogės vaivadijoje—60 kartų, o Naugardėlio vaivadijoje net 100 kartų daugiau. Lenkijos lietuviai kalba dialektais. Pažymėtinos giliai įsikišusios į šiaurę lietuvių gyvenamos salos (Geranainių ir Dieveniškės) aplink kurias gyventojai kalba tik lenkiškai ir gudiškai. Labiausiai išsiskiria dialekto atžvilgiu salelė prie Zdiencolo. Čia gyventojų dialektas greičiausiai bus užsilikęs nuo senovės jotvingių, ar nuo prieš kryžiuočių laikų prūsų.

Lenkijos gyventojų surašinėjimo rezultatai buvo tokie: surašinėjimo dienomis Lenkijos valstybėje buvo 32,100,000 gyventojų. Pagal oficialius davinius jų tautybėmis suskirstymas buvo toksai: lenkų buvo užrašyta 21,-991,444 žmonės, arba 69 proc.; ukrainiečių užrašyta 4,438,996, arba 13,9 proc.; žydų—2,728,760, arba 8.6 procentai; gudų—987,952, arba 3.1 proc.; "tuteišų"—707,088, arba 2.2 proc.; vokiečių, 727,991 arba 2.3 procentai; rusų—128,082, arba 0.4 proc.; čekų—29,739, arba 0.1 proc. Kitų tautybių po mažiau.

Kas yra tie "tuteiši," arba lietuviškai tariant, vietos žmonės, galima spėti iš to, kad visi tie 707 tūkstančiai yra surašyti Pagirio vaivadijoje, kur ištisai gyvena gudai. Vadinasi, viso būtų apie 1,694 tūkstančių.

Tačiau turint galvoje, kad surašinėjimą darė lenkai valdininkai, todėl nenuostabu, kad ir lietuvių Vilniaus krašte taip mažai rado, nes Vilniaus vaivadijoje lietuvių buvo užrašyta 55,838 žmonės, Baltstogės vaivadijoje—13,-035, Naugardėlio—2,485, o kitur tik po keletą žmonių. O juk žinome, kad Vilniaus ir Baltstogės vaivadijoje per tą surašinėjimą daug lietuvių, kurie nedrįso pasipriešinti surašinėtojams, buvo užrašyti lenkais. Surašinėtojai lietuviškose vietose "surado" lietuvių tik 5 procentus.

"Vilniaus Rytojus" net ir tais daviniais remdamasis, vis dėlto pažymi, kad po to surašinėjimo jau praėjo šešeri metai, per kurius lietuvių skaičius padidėjo ir dabar jau oficialiomis žiniomis Lenkijos valstybėje gyvena apie 90,000 lietuvių.

ALLIANCE, OHIO

Rugpiūčio 8-tą įvyko LRKSA 160 kp. susirinkimas. Nariai beveik visi atsilankė ir užsimokėjo duokles.

Skaitytas gautas iš Centro laiškas.

Kuopos pirm. Ant. Roseikis pereitam susirinkime (liepos 11), pareiškė, kad jis atsisako iš Susivienymo ir daugiau nepriklausysiąs, o rugpiūčio 8 d. susirinkiman neatėjo.

180 kuopos pirmininke išrinkta Domicelė Smith.

J. Degutis, 180 kp. rašt.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti.

Žodynėlis turi arti pustrečio šimto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniuj ir kiekvienam reikale naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

VĖL DANTISTO KABINETE

Rašo DR. G. I. BLOŽIS

Pirmiau jau girdėjome, kad Čeršgaudienė turėjo sergantį sūnelį. Dabar jis jau beveik sveikas. Tik pažandėj paliko žymė užgijusios žaizdos. Medicinos daktaras davė nurodymą, kad turi eiti pas dantų gydytoją ir sutvarčiusi Čeršgaudienė tuoj nusivedė vaikyti vaiko dantis.

Pildydama mediko įsakymą Čeršgaudienė tuoj nusivedė vaiką pas dantistą. Besėdint dantisto kabinete ir belaukiant eilės, Čeršgaudienė kalbasi su kitom ten laukiančiom moterim ir pasakoja apie savo sūnaus nelaimingą įvykį. Moterys klausosi išreiškdamos simpatiją ir užuojautos žodį.

Vaikas turėdamas laiko vaikščioja dantisto laukiamąjam kambary ir visur stebisi. Apžiūrinėja popieras, žurnalus ir rėmuose kabančius ant sienų paveikslus. Kuomet vaikas pakelia galvą aukštyn, tai aiškiai matosi kątik užgijusi žaizda pažandėj, kuri buvo pasidariusi nuo apleisto danties.

Papasakojusi kaiminkoms apie sūnaus bėdas, Čeršgaudienė sulaukė savo eilės į dantisto kedę. Dantistas apžiūrėjęs vaiko dantuką sako:

"Reikės traukti. Dantukas dikčiai supuvęs ir smagenukai infektinti."

"Taip, taip, daktare," sutinka Čeršgaudienė, "aš ir taip sakau. Juk jo tas dantukas vistiek iškris, tad geriau tuoj ištraukti."

Dantistas aiškina motinai: "Žinoma, kad kris, bet čia ne tame dalykas. Vaikui tas dantukas tiek daug, o gal dar daugiau reikalingas kaip ir jūsų dantys, nes jis dar yra augantis." Motina šyptelėjo ir galvos palingavimu išreiškė sutikimą su dantisto tvirtinimu, kad vaikui dantukai yra labai reikalingi, o dantistas tęsia toliau savo aiškinimą:

"Ištraukti tą dantuką prastai, bet netraukti—irgi blogai. Dalykas štai kame: Netraukti, blogai, nes dantukas supuvęs ir smagenukai pažeisti. Galima būtų gydyti, vienok apie gydymo pasekmes labai abejotina. O turėti užkrėstą dantį ir smagenukus, yra pavojinga visai vaiko kūno sveikatai. Jei nebūtų taip ilgai užvilkinta, tai dar pusė bėdos.

"Ištraukus vėl blogai, nes peranksti ištraukus antrieji dantukai gali išdygti kreivi. Dažnai pasitaiko matyti, kad antrieji, arba pastovūs vaiko dantukai sudygsta kreivi.

"Nemanykite, poni Čeršgaudienė," aiškina toliau daktaras, "kad aš jumi bauginu. Aš laikau sau už priedermę pasakyti jums teisybę ko mus mokina teorija ir ką esu iš praktikos patyręs. Gal jūsų sūnus ir bus tokis laimingas, kad ir peranksti ištraukus sugedusį dantuką antrieji išaugs tiesūs. Kai kada pasitaiko, kad ir pirmieji, ir antrieji dantukai sudygsta normališkai."

Išklausiusi daktaro patarimų Čeršgaudienė sako:

"Tai jau, daktare, aš atsiduodu ant jūsų valios; kaip padarysi, taip bus gerai."

Gavęs motinos sutikimą dantistas pradėjo darbą.

"Gerai, išimsime tą ligotą dantuką, o apie pastovių dantų susieiliavimą pakalbėsime vėliau."

Priežastis

Kažkas seną dailininką klausia:
— Kodėl jūsų paveiksluose visi angelai su juodais plaukais.
— Mano žmona yra blondinė,—atsako dailininkas.

LAIKAS UŽSIPRENUMERUOTI LRKSA ISTORIJĄ

Istoriją parašė Susivienymo garbės narys **kan. prof. F. Kemėšis.** Toje kelių šimtų puslapių knygoje atvaizduojama lietuvių išeivijos pradžia, jos priežastys; pirmųjų išeivių vargai ir rūpesčiai; pirmosios lietuvių kolonijos, draugijos, parapijos, pirmieji laikraščiai, profesijonalai, biznieriai; idėjinės kovos su lenkais, laisvamaniais; Susivienymo įsteigimas, jo jaunosios dienos, augimas, brendimas, įvairios reformos, vargai ir pasisekimai; fraternalė (savišalpos), tautinė, kultūrinė ir religinė veikla.

Knygos kaina bus 1 doleris.

Pinigus siųskite "Garso" vardu.

Saugiausia ir patogiausia yra siųsti pašto money orderiu.

Užsisakydami prenumeratą išpildykite ir kartu su pinigais siųskite žemiau padėtą kuponą:

Data .....

LRKSA Centrui,
P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

Gerbiamieji: Siunčiu 1 doleį ir teiksitės įrašyti mane "LRKSA Istorijos" prenumeratorių skaičiun.

Vardas-pavardė .....

..... *Street*

City ..... *State* .....

WATERBURY, CONN.

Federacijos Skyriaus Darbuotė

Rugpiūčio 16 d., Vyčių klubo kambariuose įvyko Federacijos 22-jo skyriaus labai svarbus prieškongresinis susirinkimas, į kurį skaitlingai atsilankė visų devyniolikos katalikiškų draugijų atstovai.

Į Federacijos 26-jį Kongresą, kuris įvyksta rugp. 24—26 dd., Lawrence, Mass., išrinkta muz. A. J. Aleksį.

Katalikiškos akcijos reikale, labai turiningai pakalbėjo Marianapolio Lietuvių Kolegijos prof. kun. dr. J. Starkus.

Federacijos skyriaus piknykas su įvairia programa įvyks sekmadienį, rugsėjo 5 d., Linden Park darže, Union City, Conn., o po kongresinis sekantis susirinkimas —pirmadienį, rugpiūčio 30 d., 7:30 val. vakare.

Šių metų Federacijos skyr. valdyba: kun. E. Gradeckis—dv. vadas, A. J. Aleksis—pirm., P. Jokubauskas—vice pirm., Adelė Liutkiūtė—rašt., Juozas Kupstas —kasininkas ir J. Jakštas—maršalka.

Šis-Tas

— Parapijos paskutinis piknykas su dainomis, šokiais ir dovanomis įvyks sekmadienį, rugpiūčio 29 d., Linden Parke, Union City, Conn.

— Čia maloniai atostogavo daugelio laikraščių korespondentė ir "Jaunmo" moterų ("Femine Fancies") skyriaus redaktorė p-lė Ieva A. Lukošiūtė iš Chicago, Ill.

— Rugpiūčio 12 d., vietinės visuomenės geri darbuotojai Kazys ir Magdalena Karinauskai, prietelių tarpe, šauniai minėjo 24-tas vestuvių sukaktuves. Valio!

— Neseniai vedusiems mūsų geriems choristams Juozui Kazlauskui ir Marijonai Stoknaitei linkime geriausių sekmių bei meiliai-malonaus sugyvenimo.

— Šiomis dienomis iš maloniai praleistų vakacijų grįžo mūsų gabi korespondentė, solistė ir šauni scenos vaidintoja p-lė Marcelė Andrikytė, kuri entuziastiškai pasakoja, kad Chicagoje jos pažintieji asmenys yra labai malonūs (ypatingai "Muzikos Žinių" redaktoriai) ir svetingi ("Jaunimo" štabas) žmonės.

— Po atostogų pirmoji choro praktika bei svarbus susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 2 d., 7:30 val. vakare. Dabartinieji ir naujieji nariai yra kviečiami skaitlingai atsilankyti. *Akstinas*

LRKSA. NARIŲ DĖMESIUI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės $1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.50
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St., P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido dainomis "SONG SHEETS" su daugeliu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikštynose ir visokiuose suėjimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau didelė nuolaida.

Užsisakykit tuojau.

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELAND, OHIO

Paskutinis Šių Metų Didžiulis Piknykas

Kas nebūna Clevelande šv. Jurgio parapijos piknykuose, tas nemato tikroj to žodžio prasmėj lietuvių suvažiavimo. Žmonių suvažiuoja daug iš visų Clevelando kampų ir aplinkinių miestelių.

Šv. Jurgio parapija, jei ne ateinančią vasarą, tai kitą—turės minėti didelį 20 metų savo piknykų nelietingumą. Nes ištikrųjų, tai yra nuostabus dalykas, kad per tokią eilę metų lietus nesušlapino jos nei vieno piknyko. Štai kad ir paskutinį piknyką, rugpiūčio 22-rą, galima buvo tikėtis debesų praplyšimo, o vienok nenukrito nei vienas lašas.

Nepaisant vėsumo ir debesiuoto dangaus, žmonių privažiavo suvirš tūkstantis. Buvo jų iš Akron, Rochester, Dayton ir kitų miestelių. Biznis ėjo gerai. Žmonės linksminosi, šoko ir dainavo visą popietį ir vakarą.

Pusė po penkių šv. Jurgio parapijos bažnytinis choras, vadovaujant Vincui Greičiui, dainavo liaudies dainas kartu su tūkstantine minia. Clevelande įeina paprotys minėtos parapijos suvažiavimuose dainuoti. Nors tai sunkus darbas muzikos vadovui suderinti jauno kraujo chorą su senesniųjų iš Lietuvos atvykusiųjų lėtu tempu, vienok pasekmės būna vertos to sunkaus darbo. Nes sujungus tokiu du skirtingu kūnu pasidaro savaimi kaipir kontestas. O, jeigu da karts-nuo-karto vadovas paskatina publikoj vyrus arba moteris riktelti garsiau, tai tuomet pasidaro tikros balso lenktynės. Tas turėtų būti vykdoma ir bažnyčiose.

Piknykas užsibaigė tvarkiai, sekmingai ir sklandžiai. Daug veidų, ką buvo matyti pereituose piknykuose — dabar nesimatė. Jau jie ilsisi. *Rap.*

Gražiai Pasirodė

Rugpiūčio 8 d. šv. Jurgio parapijos bažnytinis choras, vadovaujant Vincui Greičiui, gražiai pasirodė Clevelando Ekspozicijos Lietuvių Dienoj su dainomis ir tautiškais šokiais.

Kleb. kun. Vincas Vilkutaitis vedė programą ir gražiai prabilo į tūkstantinę minią, kuri buvo susirinkusi apie estradą klausytis lietuvių programos.

Choras šauniai sudainavo apie penkias dainas. Akompanavo Regina Greičiūtė. Aštuonios poros šokėjų gyvai pašoko keturis tautiškus šokius. Šokiams labai vykusiai armonika pagrojo Vincas Vaitynas.

Po programos choristai susirinko pas savo viengentį P. Obelienį, kur juos kun. V. Vilkutaitis gerai pavaišino. Po "fire works" visi linksmi grįžo namo.

Choras Laimėjo Dovaną

Rugpiūčio 15 d. šv. Jurgio parapijos bažnytinis choras dalyvavo dainų konteste Lake Erie B. C. lėšve.

Slavokų vyrų choras laimėjo pirmą dovaną, o lietuvių šv. Jurgio choras laimėjo antrą dovaną —dvidešimt dolerių ($20.00) pinigais.

Visos dainos per 15 minučių buvo transliuojamos per WHK radio čia ir Kaune, dešimtą val. vakare. Chorui vadovavo Vincas Greičius. Regina Greičiūtė akompanavo.

Dabar choristai rengiasi prie "beach party" rugpiūčio 28 d. Rugsėjo 29 d. šv. Jurgio bažnytinis choras yra pakviestas pildyti programą dėl MBN radio. Dainos bus girdimos visoj Amerikoj 99 stotyse. Laikas ir kitos smulkmenos bus paskelbta vėliau. *Rap.*

LIETUVIŲ DIENOS AIDAI

Šiemet, kaip ir kiekvienais metais, Lakewood Parke suvažiavo daugybė žmonių — suvirš 25,000. Pažymėtina, kad jie tvarkingai užsilaikė. Tik vienas kitas buvo perdaug užsigėręs. Paprastai tokių būna daug.

Šių metų programa žymiai pažangėjo, pralenkdama pernykščią programą ir įvairumu ir tvarka. Rengėjai uoliai pasidarbavo, ir jų vaisiai buvo labai gražūs. Tačiau buvo perdaug kalbėtojų. Būtų užtekę tik dviejų kalbėtojų—vienas anglų kalboje, o kitas lietuvių kalboje. Kai penki turėjo kalbėti, žmonėms teko nukentėti, nerimastauti. Jeigu norima patraukti žmones į tokias prakalbas bei koncertus, reikia pasistengti tik du kalbėtoju kviesti—daugiausia tris.

Pastebėtina, kad koncerto salėje buvo įtaisyti garsiakalbiai, kurie po visą parką perleido įvykius koncerto salėje.

Pastebėtina, kad koncerto salėje žmonės skaitlingai susirinko. Beabejo, kalbėtojai buvo patenkinti tokiu gausiu atsilankymu. Ir dera taip susirinkti, nes kalbėtojai—visuomenės vadai vis turi ką nors naudinga pranešti žmonėms ar tai politikos ar kultūros srityje.

Šiemet Seserys Kazimierietės išleido automobilį. Pernai lenkams teko išleisti "karą" lietuvių nenaudai. Pažymėtina, kad tos trys Šenadorio moteriškės ir Minersvillės panelės daug pasidarbavo, parduodamos tikietus. Jų darbštumu ir uolumu reikia tik pasidžiaugti, ir dėkoti joms už jų gerą valią ir širdį.

Nemažiau dera padėkoti ir Jonui Žukauskui, iš Tamakvės, kuris vargo ir nešė dienos karštį. Tokį gerą "barkerį" sunku yra surasti. Jo pasišventimas tikrai yra pagirtinas.

Kiekvienas lietuvis turėtų laikyti sau ne vien už pareigą, bet ir už malonę ir garbę prisidėti prie Lietuvių Dienos pasisekimo. Tas negali skaitytis lietuviu, kuris tą dieną neperka tautinio guzikėlio arba automobiliui užkabos. Kadangi visas pelnas skiriamas kilniems tikslams — seserų lietuvaičių reikalams—todėl kiekvienas lietuvis turėtų aukoti bent pusę dolerio už tokius šventus ir kilnius užsimojimus. Juk Lietuvių Diena duoda žmonėms progos išgirsti ką nors naudinga pilietybės, politikos arba kultūros žvilgsniu. Be to, toji šventė sužadina tautinį susipratimą. Taigi, lietuviai turėtų rimčiau žiūrėti į Lietuvių Dieną, atsilankydami koncerte, ir teikdami savo paramą, perkant guzikėlius ir "tags." Juk tikslas yra kilnus, o nauda iš to viso yra labai didelė.

"Ten Buvęs.

FOREST CITY, PA.

Independent Klubo Narių Dėmesiui

Independent Klubo susirinkimas įvyks rugpiūčio 29 dieną parapijos salėj, tuojaus po sumos. Visi nariai maloneišit atsilankyti į susirinkimą. Bus svarstoma apie metinį išvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 5-tą.

Taip pat maloneišite užsimokėti savo duokles, jeigu norėsit dalyvaut išvažiavime. Klubo valdyba prašo visus narius laikytis nutarimų.

J. Purickis, Klubo pirm.

EYNON, PA.

Metinė Parapijos Vakarienė

Ar jūs žinote, kad šeštadienį, rugsėjo-September 4-tą, 5-tą valandą vakare prasidės Šv. Marijos parapijos antra metinė vakarienė, kurią rengia Sodalietės ir Šv. Ražančiaus dr-ja.

Šios parapijos klebonas yra kun. Juozas Auruškevičius.

Komitetas kviečia viengenčius ir iš tolimesnių vietų atsilankyti ir pasivečiuoti tą vakarą su synoniečiais.

SHOENTOWN—PORT CARBON, PA.

Piknykas Parapijos Naudai

Susipratusių lietuvių-tautiečių vienybės darbas, ypač Bažnyčios ar Tautos labui, yra tai gražiausias darbas žmonių gyvenime. Štai priklausantieji lietuviai prie Šv. Kazimiero parapijos, St. Clair, Pa., bet gyvenantieji Shoentown ir Port Carbon, Pa. miesteliuose, sužinoję ir pamatę, kad minėtoji bažnyčia yra remontuojama ir dekoruojama — maliavojama, mielu noru pritaria tam sumanymui. Nenorėdami užsileisti pirmenybėje St. Clairiečiams, nutarė padaryti didelį lietuvių piknyką. Piknykas įvyks šeštadienį ir sekmadienį, rugpiūčio 28 ir 29 d. ant Vilčausko kalno, Shoentowne—Port Carbon.

Laike piknyko gros smarkus orkestras, giliukingieji gaus gražias dovanas ir prizus; bus iš Lietuvos atvežtų kumpių, kilbasų, ir lietuviškų saldainių. O mūsų Beans Soup yra garsi visoj apylinkėj!

Lietuviško piknyko surengimui yra išrinkta komisija: gaspadorius—p. Kazys Bigelis ir pagelbininkai: Mart. Ražanskas, Elena Vilčauskienė; darbininkai: Alb. Didžiūnas, Kaz. Vizgirda, Juozas Ražanskas, El. Stočkūnienė, Ona Terzienė. Ona Buškienė, Mar. Manelienė, Stan. Pacentienė, Anelė Briliūtė, Ona Briaukaitė, M. Subačienė, Juoz. Jotautas, Mar. Briaukienė, Mar. Šyvokienė, Ona Buškienė.

Tat tikslas prakilnus, komisija ir darbininkai, ypač gerosios moterys parapijietės, dirba sunkiai, kad piknykas pavyktų. O piknykas nusiseks ir turi atnešti gražaus pelno.

Taigi klebonas ir piknyko komisija širdingai kviečia visus lietuvius ir prietelius iš Shoentown, Port Carbon, St. Clair, Pottsville, Palo Alto ir kitų kolonijų atsilankyti į piknyką ir savo pinigine parama padėti užbaigti kilnų darbą—St. Clair šv. Kazimiero bažnyčios išmaliavojimo darbą.

Iki laimingo pasimatymo piknyke!

Piknyko Komisija

PHILADELPHIA, PA.

Lankysis J. E. Vyskupas Mečislovas Reinys

Neseniai atvykęs iš Lietuvos J. E. vyskupas M. Reinys rugpiūčio 29-tą lankysis mūsų mieste. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj garbus svečias laikys šv. Mišias —Sumą ir pasakys pamokslą.

Philadelphijos lietuviai privalėtų kuo iškilmingiausia sutikti atvykstantį Ganytoją ir skaitlingai dalyvauti pamaldose.

K. Dryža

Visi Dalyvaukim Lietuvių Dienoj

Sesučių Kazimieriečių rengiamoji Lietuvių Diena įvyks rugpiūčio 29-tą, Juozapo Marijos viloj, Newtown, Pa.

Busai eis nuo visų trijų lietuvių parapijų bažnyčių. Tad ir tie, kurie automobilių neturi galės patogiai nuvažiuoti.

Sesučių vila tokiems lietuvių sąskridžiams labai patogi. Oras tyras ir labai sveikas. Todėl čia suvažiuoja lietuviai net iš tolimų miestų bei miestelių, ypač mainieriai.

Gal didžiausia šioj Lietuvių Dienoj įdomybių bus, tai kad vienas iš giliukingiausių svečių galės namučių parvažiuoti nauju Plymouth automobiliu. Kas gi praleis neišbandęs savo giliukį?

Kurie bus ne taip giliukingi, turės gražios progos įsigyti gražių rankdarbių: nerinių, siuvinių ir-k.

Bus skanių valgių ir gėrimų.

Pasitikima, kad ši Lietuvių Diena bus viena iš skaitlingiausių. Pelnas skiriamas sesučių vilos pataisymui. *K. Dryža*

Adv. M. M. Šlikas Kandidatuoja Teisėjo Vieton

Gerai žinomas lietuvių veikėjas adv. M. M. Šlikas išpildė nominacijos peticiją demokratų tikietu teisėjo vieton — Common Pleas Nr. 3 of Philadelphia County.

Advokatas M. M. Šlikas yra 47 metų amžiaus, turi 20 metų praktikos. Jis aktyviai dalyvauja Philadelphijos ir Washingtono lietuvių veikimuose. 1920 m. jis buvo pirmosios Lietuvos Respublikos Legacijos Washingtone Legalio Biuro sekretorius ir direktorius, Liet. Informacijos Biuro direktorius ir National Press Club Washingtone, narys.

Adv. Šlikas turi gerų prietelių ir rėmėjų svetimtaučių, ypač armėnų tarpe.

Primary balsavimai įvyks rugsėjo 14-tą. Reik tikėt, kad visi lietuviai piliečiai balsuos už savo tautietį. *Rap.*

NEWARK, N. J.

Šv. Trejybės Parapija Rengia Ekskursiją į Rye Beach

Jau baigiasi vasaros laikas, tai Šv. Trejybės parapija teikia progą savo parapijiečiams ir visiems geros valios lietuviams išvykti į pajūrį. Ekskursija rengiama sekmadienį, rugpiūčio 29 d. į Rye Beach dideliu gražiu "Fairview" laivu, kuriame gali sutilpti virš tūkstantis žmonių. Laivas išplauks iš Newark'o nuo Center St. (Passaic River Pier) 9-tą valandą ryte dienos šviesos taupymo laiku (EDST).

Tikietus galite gauti pas klebona, parapijos komiteto narius ir visus choro narius. Kadangi jau šis bus paskutinis laivu išvažiavimas, tai pageidautina, kad kuo daugiausia važiuotų, jaunų ir suaugusiųjų, nes bus geras orkestras, tai visi galės linksmai laiką praleisti ir tuomi parems savo parapiją. Būtų labai gražu, kad ir kaimyninės kolonijos prisidėtų prie šio išvažiavimo. *Jonukas*

CHICAGO, ILLINOIS

Pagerbė Dainininkę Marcelę Andrikytę

Ketvirtadienio vakare, rugpiūčio 12 d., p-lės Ievos Lukošiūtės rūpesčiu, buvo surengta turtinga vakarienė pasveikinti dainininkę Marcelę Andrikytę iš Waterbury, Conn., kuri praleido keletą dienų Chicagoje.

Lukošiūtės tėvelių namuose gražiai papuoštas stalas buvo apdėtas gardžiais valgiais. Baigiant vakarienę, veikėjas Jonas Juozaitis užėmė "toastmasterio" vietą. Kalbėjo: "Jaunimo" red. Juozas Poška, S. Raymond, smuikininkas Mykolas Petroševičius, svečias iš Waukegan, Ill., J. Bačkys, p-lė Ieva Lukošiūtė ir viešnia dain. Marcelė Andrikytė, kuri nuoširdžiai dėkojo visiems už netikėtą įvykį. Be pasveikinimų, muz. Petroševičius sugrojo jausmingai smuiką solo, pritariant p-lei A. Aleknaitei pianu. Baigiant kalbas vakaro vedėjas įteikė p-lei Andrikytei gražią dovanėlę atminčiai. Po vakarienės visi sustoję gyvai užtraukė "Ilgiausių Metų."

P-lė Andrikytė netik yra dainininkė, scenos žvaigždutė, bet daug pasidarbuoja ir literatūros žvilgsniu. Tatgi, Chicagos jaunuomenė džiaugiasi ją pažinus ir linki jai ilgiausių metų nenuilstančiai veikti lietuvybės gerovei. *Rap.*

PALIKIMAI MIRUSIO JOSEPH D. JOVAS

(taipgi žinomas, kaip Joseph D. Javas)—ir Juozas Jovaiša.

Administravimo įgaliojimai dėl aukščiau paminėtų palikimų buvo įteikta žemiau pasirašiusiems, kurie reikalauja visų asmenų turinčių reikalus arba reikalavimus prieš mirusio palikimus paduoti juos, ir visų asmenų, kurie mirusiam skolingi užsimokėti, be atidėliojimo.

Taipgi, bile kas turintis žinių apie mirusio gimines, privalo pranešti žemiau pasirašiusiems (Sakoma jis kilęs iš Nocogalos km., Naujamiesčio parap., Panevėžio apskr., Lietuvoje):

ARTHUR C. HIRST,
H. BENEDICT HIPKER,
Administratoriams,

Arba jų advokatams:

WILLIAM D. HARKINS,
802—10 Lincoln—Liberty Bldg.,
M. MALCOLM SLIKES,
1831 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

DĖMESIO! LIETUVIŲ DIENA! VALIO! VALIO! PIKNYKAS!

Rugpiūčio (August) 29 d. visi keliai veda į Seserų Kazimieriečių Juozapo Marijos vilą, Newtown, Pa., kur jų gražiame sode bus šaunus piknykas.

Čia bus progos įgyt dovanų, įvairiausių rankdarbių, žaislų ir tt.

Na, o jau valgių ir gėrimų kas tik kokių panorės... Pelnas Juozapo Marijos vilos akademijos naudai. Vien jau tik dėl to kilnaus tikslo visi, gerb. tautiečiai rugpiūčio 29-tą į mūsų piknyką.

RENGĖJAI

Nepalenkiamas

Po mūšio prie Pavijos 1525 m. imperatorius Karolis V įsakė pristatyti į Madridą paimtą į nelaisvę pranūzų karalių Pranciškų I. Karolis V norėjo, kad Madride didysis belaisvis nusilenktų jo valiai ir pripažintų jį viešpačiu. Tačiau tas Karoliui V visai nepavyko.

Tada imperatorius griebėsi tokio dalyko. Įsakė atvesti belaisvį į kambarį, kurio durys buvo nepaprastai žemos. Įeiti į kambarį buvo galima tik labai smarkiai susilenkus. Imperatorius norėjo, kad nors tokiu būdu belaisvis jam nusilenktų.

Tačiau prancūzų karalius suprato ir įėjo į kambarį... užpakaliu.

Užkrėtimas

Plikis pareina namo visai svyruodamas. Žmona jį sutinka:

— Biaurybe, tu visai ant kojų nepastovi. Ir kur tu toks pasidarei?

— Aš, aš... nešiau į namus girtą Pliauškių ir... matyt... jis mane užkrėtė!

Panelė (įkirėjuslam, ją įsimylėjusiam vyrui): Kada, pagaliau, tamsta mane paliksi ramybėje! Pasitrauki nuo manęs: matai tamsta, kad aš tamstos nejaučiu, į jus nežiūriu ir nematau, lyg būtumėte oras!..

Jis: Bet panelė Margarita! Tamsta žinai, kad niekas be oro negali gyventi.

"GARSO" KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—minkštos odos apdarais	1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—baltais apdarais	1.75
ANIOLAS SARGAS—juodos odos apdarais	1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodais apdarais	1.25
ANIOLAS SARGAS—juodais apdarais	1.25
MALDŲ VAINIKĖLIS	.70
MALDŲ RINKINĖLIS—prastais apdarais	.40
NOVENA PRIE ŠV. TERESĖS, MAŽOSIOS GĖLELĖS	.05
NOVENA PRIE ŠV. PRANCIŠKAUS ASIŽIEČIO	.10

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti	$1.00
VYRIŠKI, auksiniai	1.50
VYRIŠKI, paauksuoti	1.00
MOTERIMS SAGUTĖS	1.50
ŽIEDAI, 10 kt.	7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija	.25
ERŠKĖČIŲ TAKU—Mačiulio	.75
RYTŲ SVEČIAS, drama 4-rių aktų	.50
VYŠNIŲ SODAS—A. Čekovo 5-kių veiksmų komedija	.40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo	.25
DANGUS BRANGUS—2-jų aktų komedija	.20
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monologas	.10
ĖMĖS IR KALBĖK	.20
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama	.40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo	.15
MONOLOGAI: Blaivininkų Pirmininkas, Ant Vienų Pečių, Šimas Oratorius	.15

ĮVAIRIOS KNYGOS

TRUMPAS ĮTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Parašė kun. S. Draugelis	.10
KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Wapleriо	.50
MŪSŲ DIRVA—skaitymo knyga. Sutaisė M. Vaišliauskas ir J. Matulevičius	.15
TĖVYNĖS SARGAS—Spaudos draudimo laikais ėjęs Tilžėje liet. katalikų laikraštis (Nr. 9—10, 1903 m.)	.10
REGĖJIMAS, pasaka—Boleslavo Prūso ir ANT OLIMPO, legenda—H. Sinkevičiaus	.05
PASAKOJIMAS ANTANO TRETININKO—Vyskupo M. Valančiaus raštai. Naujas išleidimas	.10
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai.	.45
BAŽNYČIOS ISTORIJA	.75
TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė—Kun. P. Saurusaičio	.15
ŠVČ. JĖZAUS VARDO DR-JOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio	.45
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	.05
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas	.25
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. J. Basanavičius. II dalis.	.50
KRIAUČIUS MOTIEJUS—dialogas	.25
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos	.40
ĄTSARGIAI SU UGNIMI	.10
APIE APDRAUDĄ	.05
EUROPOS ISTORIJA	.50
KRAŽIŲ SKERDYNĖ	.05
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?	.05
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. P. Saurusaičio)	.10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS	.10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA	.20
LOGIKOS EVOLIUCIJA	.05
LAISVĖN BĖŽENGIANT	.75
NAUJOJI VALDŽIA	.05
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI	.50
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ	.10
ROTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti	.20
RAMBYNO TĖVYNĖJE	.35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN	.25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ	.15
VIENYBĖJE GALYBĖ	.15
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės	.10
PAVASARIO BALSAI—Maironio	1.00
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės)	.40
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA	.35
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson	.35
BROLIAI, PIKMYN TIESOS KELIU	.05

MUZIKA

GAILESČIO GIESMĖ (J. Tallat-Kelpšos)	.10
LIETUVOS HIMNAS	.35
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS (J. Žilevičiaus)	.25
LIETUVOS HIMNAS (Al. Kačanausko)	.20
GRAŽI GAMTA (M. Petrausko)	.50
MOTERŲ SĄJUNGOS HIMNAS, duetas (A. Aleksio)	.50

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko	.35
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I.	.30
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II.	.40
TRUMPAS ĮTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS	.15

PASTABA: LRKSA nariai, kurie priklauso žemynams, kurių kiti nariai gauna organą, gali pasirinkti sau knygų iš šio katalogo nurodytomis kainomis. Knygos, skelbiamos atskiai, galima gauti tik už pinigus (cash), dėl to, tokių knygų vietos organo nerašykite.

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVOS SUTAUPOS SIEKIA 253,610.000 LITŲ

Lietuviams dažnai prikišama, kad jie esą netaupūs. Šitas priekaištas, tačiau, yra visai nepagrįstas. Tiesa, ilgą laiką išbuvę rusų ir lenkų įtakoje iš pastarųjų pasisavinome tą nelemtą išlaidumo ligą, bet nelaisvės žaizdos užgyja, kuriamės savas tradicijas, savo aplinkoje auklėjame savo jaunąsias kartas.

Bet nežiūrint kai kurių taupymą trukdančių veiksnių (rusų rublio, vokiečių markės kritimas, nerami dabartinė politinė padėtis), lietuviai vėl pradėjo taupyti. Džiugu matyti pašto įstaigose (ir ne jose vienose: bankuose ir kitose kredito įstaigose) kiekvieno mėnesio pradžioje valstybės tarnautojus, karius ar jų šeimų narius stovint eilėje prie taupomųjų valstybės kasų langelių su taupymo knygutėmis ir paruoštais banknotais. O dar maloniau nuteikia būrelis jaunų moksleivių, kurie gavę iš tėvų keletą centų, grūdasi prie to pat langelio pirkti taupymo ženklelių. Šitie vaizdai duoda geros ir stiprios vilties sulaukti gerų taupytojų armijos.

Pasižiūrėkime į indėlių augimo duomenis, kurie iškalbingiau nusakys lietuvių taupymo laipsnį ir plėtojimąsi. Štai indėlių kredito įstaigose augimas nuo 1925 m. iki šios dienos.

1925 m.	66,900,000 lt.
1926 m.	60,900,000 "
1927 m.	75,100,000 "
1928 m.	123,700,000 "
1929 m.	166,800,000 "
1930 m.	210,450,000 "
1931 m.	260,390,000 "
1932 m.	269,680,000 "
1933 m.	222,690,000 "
1934 m.	223,190,000 "
1935 m.	230,030,000 "
1936 m.	193,061,000 "
1937 m.	253,610,000 "

Skaičiai rodo, kad indėliai augo, bet kartu pergyveno įvairaus pobūdžio krizes, sukrėtimus. Štai matome, kad 1925—1927 metais indėlių buvo labai nedaug, nors tie metai buvo labai palankūs daryti sutaupas ir dėti bankan. Priežasčių šitokiam indėlių neaugimui paminėtu laikotarpiu yra labai daug. Pirmiausia—nepasitikėjimas pinigu, kuris lietuvius yra tiek skaudžiai apvylęs. Visi, kas tuomet turėjo pinigų, dėjo juos ne bankan, bet mainė į kitokias vertybes. Miestelėnai pirko namus, varžėsi dėl sklypų, pirko ūkius ir automobilius bei kitokius prabanginius dalykus. Šiandien dar stebimės, kad netolimoje praeityje už sklypelį žemės Laisvės alejoje savininkai gaudavo pasakiškas pinigų sumas; ūkininkai, kurių ūkiai buvo numokoti vokiečių okupacijos, pinigus dėjo trobesių statybon, masiniai pirkdavo mašinas ūkio reikalams, veislinius gyvulius, duodavo labai dideles dalis (ypatingai Suvalkijoje).

Ligi 1932 metų indėliai augo gana pastoviai, kasmet didėdami.

Bet štai 1933 metais staiga sumažėja indėliai net beveik visomis penkiomis dešimtimis milijonų. Šiam staigiam sumažėjimui tėra tik vienas paaiškinimas: pasaulio didžiųjų valstybių pinigų vertės sumažinimas. Nuvertinus svarą ir dolerį, ypatingai paskutinįjį, kuriuo mūsų žmonės po karo labiausiai pasitikėdavo, taupytojai ir vėl ėmė pinigu nepasitikėti, nes girdi, ką reiškia toks litas, jei jau doleris nukrito. Ir vėl ėmė žmonės, atsižvelgę sutaupas, pirkinėti nekilnojamąjį turtą, kartais net abejotinos vertės, kad tik nelaikyti pinigų banke.

1936 metai blogiausiai paveikė mūsų indėlių savininkus. Ėmus kristi pinigų kursui, ypatingai tokių valstybių kaip Šveicarija ir Olandija, pas mus pasikartojo ta pati istorija, kaip in 1933 ir sekančiais metais: pinigų keitimas į nekilnojamąjį turtą.

1937 metų pirmas pusmetis rodo vėl džiuginantį indėlių augimą. Palyginus su praėjusiais metais vien per pirmąjį pusmetį sutaupos padidėjo visais 60 milijonų litų.

Iš tų kelių pastabų matyti, kad lietuviai savo tėvynėj jau pradeda neblogiausiai taupyti. Jei tik mūsų žmonės vis labiau įsisamonins taupymo reikalą ir taupys sąžiningai, tai, ūkio konjunktūrai palankiai plėtojantis, mūsų indėliai iki 1940 metų galėtų padvigubėti. *TSB*

SENPRŪSIŲ KAPAI TILŽĖJE

Tilžėje Spitrės kapuose vėl tęsiami kasinėjimai. Šiems kasinėjimams teikiama didelės reikšmės. Į juos specialiai iš Berlyno—Dahlemo atvyko žymus tyrinėtojas Dr. von Stokaras. Šis tyrinėtojas ne tiktai dirba su kastuvėliu, bet ir su specialiais spartais stengiasi kuo nuodugniau ištyrinėti senųjų prūsų kapinyną.

Per paskutinius dvejus metus yra iškasta net apie šimtas aštuoni kapai. Dabar iškasamieji kapai yra iš V ir VI šimtmečio.

Labai įdomus yra dalykas, kad senovės prūsai laidojo moteris galva į pietus, o vyrus—galva į šiaurę. Kodėl jie taip darė ir kokią reikšmę toks laidojimas turėjo, dar nėra ištirta.

Tyrinėtojas Dr. von Stokaras Tilžėje pirmu kart darė tyrinėjimus elektromechaniškai. Su tam tikrais aparatais tas tyrinėtojas ištiria žemės sudėtį ir nustato, kur yra gulėjusios atskiros skeleto dalys. Galva yra ten gulėjusi, kur aparatų pagalba surandama fosforo bei amoniako. Net ir tais atsitikimais, kada paprasta akimi nieko negalima pažinti ir įžiūrėti, su specialių aparatų pagalba nustatoma, kur gulėjo atskiri kaulai bei taukai. Taip pat gerai nustatoma, kur prieš šimtus metų buvo laidojama.

Panašiu būdu ištiriama iš ko senovėje buvo kepama duona. Nustatyta, kad senieji prūsai augino kviečius, linus ir kitus augalus.

Kaip Vokiečiai Sveikino Japonus

Gal prieš kokia 70 metų vokiečių karo laivas plaukė į tada dar atgimstančios Japonijos uostą. Laivo kapitonas, nepasižymįs gražbilyste, buvo labai susirūpinęs, ką jis pasakys japonų delegacijai, kuri jo laukė uoste. "Geriausiai bus,—galvojo kapitonas,—jei iškilmingas sutikimas bus kuo trumpiausias, nes japonai vis viena nė žodžio nesupranta vokiškai." Įsakė laivo karininkams laikytis rimtai, nepaisant, ką jis per iškilmingą sutikimą pasakys.

Japonų deelgacija įeina į laivą, maloniai sveikinasi.

Laivo kapitonas su besišypsančiu veidu išeina į priekį ir sako:

— Drei und zwanzig, vier und zwenzig, funf und zwanzig.

Į tai atsako japonų delegacijos karininkas aiškiai, nors kiek su japoniišku akcentu.

— Sieben und zwanzig, acht und zwanzig, neun und zwuncig, dreissig.

Vėl malons pasisveikinimai ir ceremonijos baigtos. Bet koks buvo vokiečių laivo kapitono nustebimas, lengva įsivaizdiotį.

"DIDYSIS SAPNININKAS"

Žymiai Patobulinta II-ji Laida, 150 Puslapių Knyga

Išaiškina įvairių sapnų reikšmę. Iliustruotas daugybe pavelkslų-paveikslėlių.

Kaina 75 Centai

Kreipkitės:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

ŽIEDELIAI

Iš Angliško Vertė

KUN. ANT. M. KARUŽIŠKIS

(Tęsinys)

Vaikai Turėtų Būti Auklėjami Teisingumo ir Nusižeminimo Dorybėse

Teisingumas yra kita labai svarbi dorybė vaikų auklėjime.

Liūdna pastebėti, kaip greitai sugedusios prigimties prigavystės pradeda pasirodyti. Ir dėl šios priežasties labai ankstyva priežiūra reikalinga sudarymui protų jūsų mažutėlių mylėti tiesą ir atvirumą, ir suprasti biaurumą, lygiai kaip melo kaltę.

Būkite atsargūs, todėl, neišstatyti juos kuriai nors šios rūšies pagundai; pavyzdin, neprotingais aštrumais už mažas ydas. Ir kuomet jūs randate juos kaltus žinomoj ir apsvarstytoj netiesoj, išreiškite savo pasibaisėjimą tokiu pasielgimu, kas aiškiai parodytų jiems, kaip labai esate nusiminę ir užsirūstinę.

Ir jūs turėtumėte netiktai nubausti tiesioginį melą, bet taipgi, priderančiu laipsniu, atpratinti nuo visokios rūšies dviprasmės, ir nuo tų mažų apgaudinėjimų, kuriais jie gali mėginti prigaudinėti jus arba kits kitą. Dažnai parodykite jiems, kaip lengva, kaip malonu, kaip garbinga, ir kaip naudinga tai yra palaikyti puikų, atvirą, teisingą apsiėjimą; ir, iš kitos pusės, kokia kvailysta visokies rūšies neteisingume. Virš visa ko, dažnai primink jiems, ką Raštas Šventas sako: "Melagingos lūpos pasibiaurėjimas Viešpačiui" (Patarlių XII, 22); ir, "Kas kalba melą, žūna" (Patarlių XIX, 9).

Primink, taipgi, savo vaikams šv. Povilo žodžius: "Nemeluokite kits kitam" (Kolos. III, 9) ir ką Pats Kristus, Viešpats, sykį sakė: "Jūsų šneka tebūna: Taip, taip; ne, ne; kas gi virš to, tai eina iš pikta" (Mato V, 37).

Prie to dar, vaikai turėtų būti išauklėti nusižeminimo kelyje. Tėvas, kuriam kiek nors rūpi laikina garbė arba amžina jo vaikų laimė, laiku stversis priemonių prilaikyti tą puikybę, kuri įsisėdi taip giliai kiekvienoj žmoniškoj būtybėj. Jie turėtų būti mokinami pasielgti su savo vyresniaisiais su nepaprasta pagodone, jie neturėtų būti leidžiami įžeidingai puikauti link sau lygių, bet turėtų verčiau būti mokinami pasiduoti ir patarnauti. Jie irgi turėtų būti priversti suprasti, kad šeimynos tarnai nėra jų tarnai ir neturi būti po jų valdžia; žodžiu, mokinkite savo vaikus nusižeminimo ir pripildykite juos dideliu pasibaisėjimu nedorybei priešingai krikščioniškam nusižeminimui. Pasakykite jiems, kad puikybė yra visų nuodėmių pradžia ir visų dorybių pražūtis; kad Dievas priešinasi išdidiesiems ir duoda Savo malonę nusižeminusiems; kad puikybė eina prieš puolį, ir kad tasai, kurs save aukština, bus pažemintas. Pasakykite jiems taipgi, kad puikybė daro žmogų nepakenčiamą Dievui ir žmonėms. Kur puikybė yra, ten bus ir papeikimas. Tasai, kurs paniekina kitus, yra jų paniekinamas. Pažeminimas seka išdidžiuosius.

(Bus daugiau)

Karalius ir Diplomatas

Liudvikas XIV labai mėgdavo priminti kitiems jų mirtingumą, bet pykdavo, jeigu kas jam tą primindavo. Kartą jis sutiko vieną diplomatą, pagarsėjusį savo sąmojumi ir jam sako:

— Seniai tamstą bemačiau. Kaip tamsta pasenęs! Apropos mielasis—kur gi tamsta norėtum būti palaidotas?

Diplomatas su šypsena pažvelgė į karaliaus veidą ir tarė:

— Prie Jūsų Didenybės kojų.

Neatsargiai Pasielgta

Ji: Aš stebiuosi, kodėl tu visą valandą pavėlavai pareiti vakarienės!

Jis: Aš gatvėje sutikau mūsų bičiulį Piką.

Ji: Bet tai negalėjo trukti visos valandos!

Jis: Ir dar kaip! Mat, aš pasielgiau neatsargiai, paklausdamas jį kaip jam sekasi.

AMERIKOS ŽEMDIRBYSTĖ

Žemės klausimas, kuris egzistuoja daugybėje Europos šalių, Amerikoj beveik nežinomas. Amerikos ūkininkai turi daug svarbių problemų, bet tos problemos nėra žemės ploto problemos. Jungt. Valstybėse žemės netrūksta, pritekliaus nesiranda, ir Europos šauksmas "daugiau žemės" nepopuliarus šioje šalyje.

Jungt. Valstybių žemės plotas buvo tas pats nuo 1860 m.—truputį suvirš 1,903,000,000 akrų. 1860 m. ūkininkai valdė 407,000,000 akrų. Ūkių žemės padidėjo nuo 1900 m. 414,500,000 akrų iki 955,900,000 akrų 1920 m. Padidėjimas įėmė apdirbtą ir neapdirbtą žemę.

Amerikos ūkių skaitlius padidėjo net 8.3 proc. tarpe 1930 ir 1935 m. su padidėjimu ūkio gyventojų 1,355,557 asmenų skaitliuje (United States Census of Agriculture).

Apskritai imant, 1870 m. kiekvienas ūkis turėjo 153.2 akrų žemės; 1900 m. 146.2 akrus ir 1920 m. 148.2 akrus. Iš 6,448,343 ūkių 1920 m. tiktai 41,882 ūkiai turėjo mažiau negu 3 akrus žemės, ir tik 47,276 ūkiai turėjo 1,000 akrų arba daugiau, kadangi vidutinis ūkis susidėjo iš nuo 100 iki 174 akrų, kurie skaitėsi aukščiausios rūšies ūkiais.

Jau sausio 1 d., 1936 m. buvo 6,812,350 ūkių Jungt. Valstybėse, kurie užėmė net 1,054,515,000 akrų žemės. Paprastas amerikoniško ūkio didumas buvo 154 akrai ir vidutinis žemės vertingumas buvo $4,823, akro vertė $31.16. 3,210,224 Amerikos ūkininkai buvo savininkai savo ūkių, 688,867 iš dalies savininkai, 48,104 užveizdėtojai ir 2,865,155 arba 42 proc. viso skaitliaus buvo arenduotojai (tenants).

Du trečdaliu ūkių padidėjimo skaitliuje buvo mažesniuose ūkiuose nuo 3 iki 19 akrų, kitą trečdalį inėmė kitų didumų ūkiai.

Didžiausi ūkiai randasi Texas, Montana, Wyoming, Colorado ir New Mexico valstijose, kur yra didžiausi Amerikos plotai.

Amerikos ūkių gyventojų skaitlius sausio 1 d. 1935 m., buvo 31,800,907, didžiausias kada nors užrekorduotas (viršija balandžio 1 d., 1930 m. skaitlių per 1,355,557).

Cenzo biuras raportuoja, kad net 2,077,474 žmonės arba 30.5 proc. visų ūkių operatoriai dirba pusę laiko prie nežemdirbiškų užsiėmimų.

Suvirš 95 proc. visų ūkių—arba 6,488,846 ūkiai — raportuoja, kad šeimynos atlieka ūkio darbą, kuomet tik 14 proc. arba 967,583 ūkiai samdo kitų darbininkų. Apie 968,000 žmonių dirba ūkiuose dėl algų. Didžiausias skaičius agrikultūriškų darbininkų buvo Californijoj, Georgia, Iowa, New Yorke, Pennsylvanijoj ir Wisconsine. *FLIS*

SOVIETAI NORI ATSIKRATYTI SVETIMŠALIAIS

Iš Sovietų Rusijos išsiųstasis Baseches estų laikraštyje "Paeva leht" rašo, kad pastaruoju metu rusai stengiasi kiek galėdami atsikratyti svetimšaliais užsieniečiais, ilgiau gyvenusiais Sovietuose ir geriau susipažinusiais su vietinėmis sąlygomis. Jie geną laukan ne vien užsienių inžinierius ir kitus specialistus, ilgiau ten gyvenusius. Jiems labai nepatinka ir tie užsienių diplomatai, žurnalistai ir firmų atstovai, kurie pagrindiniau pažįsta jų šalies gyvenimą. Geroką žurnalistų kiekį bolševikai iškraustę dirbtiniais valiutos varžymais: daugelis laikraščių atšaukę iš Sovietų savo korespondentus vien todėl, kad per brangiai atsiėję juos ten išlaikyti. Net Amerikos žurnalistai metą Sovietus dėl ypatingai sunkių darbo sąlygų. Į jų vietą buvę atsiųsti nauji, kurie pasitenkinę ir rastosiomis darbo sąlygomis, bet jie menkiau pažįstą vietines aplinkybes. Apskritai, Sovietų valdžia siekianti atsikratyti senaisiais žurnalistais, kad tuo sugriautų užsienių spaudos solidarumą. Ir jo paties, Basecheso, išsiuntimo priežastis buvusi ta, kad jis, išgyvenęs Maskvoje 15 metų ir vyriausio užsienių spaudos atstovo pareigas eidamas, buvęs jau nepageidaujamas.

Siekdama atsikratyti užsieniečiais, Sovietų valdžia daranti aplink save tarsi kokią dirbtinę sieną. GPU agentai labai gerai moką įtikinti net užsienių diplomatus, kad jie per daug nesiinteresuotų Rusijos provincijos gyvenimo sąlygomis. Kažkuris diplomatas, kuris sumanęs pasilsėdamas pasivažinėti po provinciją automobiliu, buvęs taip aštriai iškratytas, kad po to įvykio dabar nebeužeinanti pagunda nė vienam diplomatui panašiai besivažinėti. Šaujelė užsienio diplomatų dabar gyvenanti Maskvoje visai izoliuota. Be to, dirbtinis rublio kurso pakėlimas taip pabranginęs pragyvenimą, kad daugelis valstybių buvusios priverstos pamažinti savo atstovų skaičių Rusijoj. Vokietijai, Japonijai ir Lenkijai esą pasiūlyta likviduoti dalį savo konsulatų Sovietų provincijoj. Iš Europos valstybių konsulatus provincijoj išlaikiusi viena tik Italija. Privatiniams asmenims esą sunku Rusijoj laikytis jau dėl to, kad jie esą įtarinėjami šnipinėjimu. Paskutiniuoju metu Sovietų valdžia mažinanti skaičių ir tų turistų, kurie įvažiuoja "Inturisto" vadovaujami. Užsienių turistai dabar nebegauną ypatingų privilegijų. Įvažiuojamosios vizos registruojamos, ir jiems reikia laukti eilėse taip pat, kaip ir kitiems, leidimus ilgiau pasilikti duodą nenoromis ir griežtai žiūri, kad "Inturisto" keliautojai eitų tik ten, kur nustatyta maršruto. (J. Ž.)

KLAIPĖDOS KRAŠTO MOKYKLŲ, MOKYTOJŲ IR MOKINIŲ STATISTIKOS

Klaipėdos krašto statistikos biuro duomenimis, 1936-37 mokslo metais, pagal 1936 metų spalių mėn. 19 d. surašymą, Klaipėdos krašte buvo 269 liaudies ir vidurinės mokyklos su 20,415 mokinių ir 634 mokytojais.

Valstybinės mokyklos 3 (Respublikos pedagoginis institutas, prekybos institutas ir amatų mokykla); jose mokėsi 646 mokiniai-studentai ir dirbo 71 mokytojas. Be to, įvairiose specialinėse mokyklose mokėsi 1,400 mokinių ir dirbo 77 mokytojai. Beveik visose specialiose mokyklose mokytojai dirbo kaip antraeilį darbą.

Į šį skaičių įeina ir Klaipėdos muzikos mokykla su 79 klausytojais ir 9 mokytojais.

Šiais mokslo metais pradžios, viduriniųjų ir aukštesniųjų mokyklų mokinių skaičius rodo mažėjimo tendenciją. Pavyzdžiui, pradžios mokyklose 1934 metais buvo 17,000 mokinių, o šiais mokslo metais beliko tik 16,300. Staigus sumažėjimas aiškinamas tuo, kad, įsteigus privačias lietuvių liaudies mokyklas, žymus mokinių skaičius perėjo į jas iš krašto mokyklų.

Visas privačias pradžios mokyklas išlaiko lietuvių mokyklų draugija. 1935 metais tos mokyklos buvo perėjusios į krašto direktorijos viešąsias mokyklas, tačiau 1936 metais jos buvo vėl naujai įsteigtos. Pernai tose mokyklose dirbo 277 mokytojai.

Aukštesniosiose mokyklose (gimnazijose), kurių iš viso yra 4, šiais mokslo metais mokėsi 1,255 mokiniai. Palyginti su 1935 metais, mokinių skaičius padidėjo 35, arba 3 proc. Tikybomis mokiniai gimnazijose taip skirstomi: evangelikų—760, katalikų—267, izraelitų — 212 ir kitų — 16. Gimnazijose berniukų buvo 683 ir mergaičių 572. Mokytojų gimnazijose dirbo 72, iš jų 12 moterų.

Dešimčiai tūkstančių gyventojų tenka 16,5 mokyklos, 1,155 mokiniai ir 30 mokytojų. Beveik toks pat santykis buvo ir seniau.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms priseina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

LONDONO LORDO MAJORO ŽMONA NEŠIOS LIETUVIŠKUS KAROLIUS

Šiomis dienomis netikėtai Londonas pamatė tarp paprastų anglų didmiesčių aprėdų gražius lietuvių tautinius drabužius su jų žibančiomis varsomis, margai išaustus apsiaustus ir gintaro karolius. Ir šis reginys sukėlė anglų susidomėjimą.

Ši lietuvių paroda įvyko dideliame labdarybės bazare, kurį Tarpt. Raudonojo Kryžiaus Londono skyrius suruošė Westminsterio Central Hallėje. Organizacinis Komitetas kvietė visas užsienio atstovybių ponias padaryti šį bazarą tikrąja "Tautų Sąjunga." Londono diplomatinių atstovybių ponių tarpe Lietuvą atstovavo lietuvių pasiuntinybės sekretoriaus žmona, kuriai padėjo kitos lietuvių atstovybės ponios. Bazaro idėja nebuvo vien labdarybės. Taip pat nebuvo tai koks nors plataus masto svečių rendezvous. Bet visame vyravo tautų jungimo ir suartinimo mintis, pastangos pažinti tautas ir jų tautiškuosius ypatumus. Todėl buvo nutarta, kad pardavėjos būtų pasipuošusios tautiškais kostiumais. Taigi Westminsterio bazare pasirodė Lietuvos tautiški drabužiai.

Jeigu jau lietuvės moters vaizdas, tarsi išimtas iš anglui svetimo albumo, buvo Lietuvai gera propaganda, tai nemažiau kėlė Lietuvos vardą išstatytos prekės savo vietoje, kuri buvo pažymėta Lietuvos vėliava ir stambiu užrašu ir radosi šalia Kinijos ir Šveicarijos vietų.

Lankytojas įžengęs į didelę parodos halę pasijusdavo daugiabalsiame, įvairiakalbiame, įvairiaspalviame ir linksmame Babelio judėjime.

Parodoje išstatyti daiktai visai atitiko šią Pan-Europą ir Pan-Pasaulį. Tarsi Kalėdų senelio pilnomis rieškučiomis iš maišo paberti riogsojo tikrais kalnais ant daugybės stalų: prancūzų šilkas, danų keramika, Australijos vaisiai, lotoso spalvos Indijos audiniai, tiroliečių drožiniai, skotų rokisky, Venecijos stiklas. Ir tarp šių daugybės daiktų pastebimi lietuviški daiktai, puikiai sugrupuoti. Stalą dengė: kaimiečių rankdarbiai, margi kilimai, antklodės, gintaro papuošimai, taip pat įvairūs medžio drožiniai ir kiti lietuviško stropumo bandymai. Daiktai greit pateko pirkėjams ir iš jų buvo gauta gera suma.

Bazarui baigiantis įvyko didelės visuotinės varžytinės, per kurias ir lietuviški eksponatai, kuriuos Kauno Raudonasis Kryžius kaip auką prisiuntė anglų Raudonajam Kryžiui, pateko į daugelio rankas.

Lietuvių parodos stalui teko nemaža garbė: bazarą buvo atidariusi Londono Lordo-Majoro žmona. Ji ėjo nuo stalo prie stalo ir stebėjosi daiktais. Kai ponios jai norėjo bendrai ką nors padovanoti, ji rinkosi iš visų išstatytų daiktų ir ilgai ieškojusi nusprendė paimti gražią gintaro apikaklę iš Lietuvos, kas, be abejo, reiškia lietuvių tautai malonų komplimentą.

Newton, Mass.—Rugpiūčio 22 d. banditas nukovė policistą Henry Bell, 27 m., kitą policistą Lawrence Murphy sunkiai sužeidė.

Didvyris

Neramūs laikai. Karo pavojus gresia visam pasauliui. Visi turi būti pasiruošę gintis. Aiškino mokytojas mokykloje berniukams ir praktiškai rodė kaip reikia elgtis oro pavojui ištikus.

— Kai šauksiu: "Pavojus, slėpkitės," tai visi turite sleptis. Dėmesio: — Pavojus, pasislėpkite!

Visi mokiniai slepiasi po suolais, tiktai mažas Motiejukas stovi ramiai.

— Kodėl tu nepasislepi, kaip kiti vaikai?—klausia mokytojas.

— Gal, ponas mokytojau, galvojate, kad pasaulyje jau nėra didvyrių?—atsako Motiejukas.

Šeimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gėrimus ir Gerai Šeimininkauti, Įsigykite Knygą

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪREJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

24-TOJI LIETUVIŲ DIENA

Pirmutinė ir seniausia Lietuvių Diena įvyks per Labor Day, rugsėjo 6, Sans Souci Parke.

Visos komisijos ir darbininkai stęngiasi šią Lietuvių Dieną padaryti įvairia.

Kaip ir kas metą iš anksto ryte parke bus atnašaujamos šv. Mišios ir pritaikytas tai dienai pamokslas.

Po pamaldų įvyks dainų programa, kurią išpildys didelis jungtinis choras, susidedantis iš šių parapijų chorų: Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos, vadovaujamas muz. J. Stulgaičio, Plymouth šv. Kazimiero parapijos, vadovaujamas muz. P. J. Karašausko, Luzernės šv. Onos parapijos, vadovaujamas muz. J. Vataičio ir Duryea šv. Juozapo parapijos, vadovaujamas muz. Alf. Bulevičiaus. Taipgi bus geri kalbėtojai.

Po pietų įvyks beisbolo rungtynės.

Pavakariais bus parke atletikos programa.

Lietuvių Dienos pelnas yra skiriamas Nuryžiuoto Jėzaus Seserų vienuolynui ir našlaičių bei senelių prieglaudos parėmimui.

Žinote, kad Nukryžiuoto Jėzaus Seserys Wyoming Klonio parapijose mokina lietuvių vaikus tikybos ir lietuvių kalbos.

Tat mūsų visų pareiga yra atsilankyti į šią Lietuvių Dieną ir prisidėti prie jų parėmimo.

Kviečiame visus visos apielinkės ir kitų miestų lietuvius skaitlingai atsilankyti.

Lietuvių Dienos Komitetas

SUĖMĖ POLICISTO J. J. BROSKE UŽMUŠĖJUS

Pirmadienį, rugpiūčio 23-čią, Philadelphijoj autoritetai suėmė policisto John J. Broske nužudytojus.

Suimtas Horace "Bow Wow" Bowers, 28 m., prisipažino, kad jis atėmęs policistui gyvybę. Jo kompanijonas Victor Andreoli, 25 m., irgi suimtas. Abu gyveno Philadelphijoj.

Policistą Broske mirtinai pašovė rugpiūčio 14-tą laike holdapo Boulevard Inn, East End Boulevard.

Bowers ir Andreoli yra papildę eilę holdapų ir apiplėšimų.

MOTERŲ KLUBO PARTY

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas pirmadienį, rugsėjo 27-tą Elks' Home, Wilkes-Barre, rengia card ir "merchandise" party. Mrs. J. Norkūnas yra rengėjų generalė pirmsėdė.

LANKĖSI

Trečiadienį, rugpiūčio 18-tą lankėsi Mrs. Elena Nakčiūnienė ir Matas Žėkonis iš Kingstono. Mrs. Nakčiūnienė atnešė "Garsui" spaudos darbų.

VAIKUČIŲ VAKARAS

Šį sekmadienį, rugpiūčio 29 d., Šv. Trejybės parapijos svetainėj įvyks nepaprastas vaikučių vakaras. Nukryžiuoto Jėzaus seselės vadovaujant, vaikučiai vaidins "Kipšiukas" ir išpildys kitokius margumynus.

Pradžia 8 val. vakaro. Įžanga suaugusiems 20c., vaikams, 10c. Pelnas dėl naujų bažnyčios šviesų.

Čia reikia šiek tiek paaiškinti, kad vietos klebono kun. J. K. Miliausko rūpesčiu, šią vasarą buvo įsteigti vasariniai lietuvių kalbos kursai. Prasidėjo liepos pradžioje, užsibaigia rugpiūčio pabaigoje. Pamokos ėjo pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. dienos. Pamokas vedė Nukryžiuoto Jėzaus seselės. Mokino lietuvių kalbos—rašymo ir skaitymo ir religinių dalykų.

Auklėtinių turėjo apie 80. Tuo pačiu laiku seselės sumanė kursus užbaigti vaikučių vakaru. Šis vakaras parodys, kiek pažangos padaryta per tą trumpą laiką lietuvių kalbos mokyme ir sceniškuose dalykuose.

Būtų gerai, kad netik vaikučių tėvai susidomėtų tuo vakaru, bet ir plačioji visuomenė jį paremtų. Tuo parodytume savo prijautimą kilniam darbui iš kurio ateity gali išsivystyt pastovi lietuviška parapijinė mokykla. *K. Z.*

PARAPIJOS PIKNYKAS NEĮVYKO

Pereitą sekmadienį, rugpiūčio 22-rą, Sans Souci parke Švč. Trejybės parapijos rengtas piknykas dėl lietingo oro neįvyko. Klebonas kun. J. K. Miliauskas ir piknyko rengėjai ketina surengt clam bake ar kitą kokią pramogą.

MATULEVIČIUS SUŽEISTAS AUTOMOBILIAUS NELAIMĖJ

Pereitą pirmadienį, rugpiūčio 23-čią, prie Hayfield Farms, Lehman Heights, susitrenkė automobilis su pašto išvežiotojo vežimėliu.

Automobiliaus šoferis Antanas Matulevičius, 35 m., gyv. 37½ Ryman St., Luzerne, labai sunkiai sužeistas. Pribuvęs nelaimės vieton Luzernės policijos viršininkas Albinas Grumblis atrado Matulevičių paplukusį kraujuje.

Vežimėlio šoferis Edward Crane, 57 m., iš Pikes Creek, irgi sunkokai sužeistas, o jo kompanijonas Bernard Westley, 48 m., iš Pikes Creek, buvo nutrenktas į šoną ir tik lengvai sužeistas. Arklys buvo užmuštas vietoj, o vežimėlis subyrėjo į dalis.

Policijos viršininkas Grumblis stebisi, kad susirinkę žmonės nukentėjusiems neteikė jokios pagelbos, nors kai kurie išsireiškę, kad jie laukę ambulanso.

NEPRALEISKITE...

VAKARIENĖ
EYNON, PA.
ŠEŠTADIENĮ,
RUGSĖJO 4-TĄ

ŠV. MARIJOS PARAPIJOS NAUDAI
(Kun. Juozas Auruškevičius, Klebonas)

VISI TEN BUS!

NUKRYŽIUOTO JĖZAUS SESERŲ VIENUOLYNO ĮKŪRIMO ISTORIJA

(24-tos Wyoming Klonio Lietuvių Dienos Išvakarėse)

Žaliuose Pennsylvanijos kalnuose, šale Scranton'o miesto, yra Nukryžiuoto Jėzaus Seserų vienuolyas. Šio vienuolyno steigėju buvo kun. Alfonsas Maria, lietuvis pasijonistas, kuris daug triūso pašventė ir daug rūpesčių panešė užmegsdamas šį seserų ordeną, kurio tikslas yra šviesti mūsų katalikiškąjį jaunimą ir priglausti mūsų pavargėlius. Sesutės savo tikslą vykdo priglausdamos našlaičius ir senelius ir mokindamos parapijinėse mokyklose.

Steigimo pradžioj kun. Alfonsas Maria neturėjo minties steigti naują kongregaciją, bet norėjo kurti kokios nors esamos kongregacijos šaką, kurios narės galėtų atlikti viršminėtus darbus lietuvių tarpe. Tam tikslui dvi kandidatės buvo nusiųstos pas Seseris Domininkones, Long Island, New Yorke. Kandidatėms išbuvus ten 18 mėnesių, pasirodė, kad Domininkonių Kongregacijos šaką įsteigti negalima. Dėlei tos priežasties kandidatės sugrįžo.

Kadangi kun. A. Maria sumanymas neįvyko, jis sugalvojo ką kitą daryti. Jo Ekscelencijos, Scranton'o vyskupo leidimu, pasitarė su Nekaltos Marijos Širdies Seserimis, Scranton'e, kad kandidatės būtų pas jas lavinamos vienuolyno regulose, bet ne kaipo šaka tos kongregacijos. Tos dvi kandidatės, sugrįžusios iš Long Island, įstojo pas Nekaltos Marijos Širdies Seseris.

Tuo pačiu laiku kun. Alf. Maria rūpinosi sukurti Pasijonisčių Seserų šaką Naujoj Anglijoj. Šiam tikslui dvi kandidatės buvo išsiųstos į N. Angliją 1921 m. Bet kadangi ir šis planas nepavyko, kun. A. M. tuomet suprato, kad jau nebus galimybės įsteigti kitos kongregacijos šaką.

Pasitraukus kun. Alfonsui Mariai, Jo Ekscelencija Scranton'o vyskupas T. C. O'Reilly vienuolyno viršininku paskyrė didžiai gerbiamą monsignorą J. V. Miliauską, kurio vadovybėj ši įstaiga smarkiai žengia pirmyn kaip narių skaičiumi, taip medžiaginiu stoviu.

Jo Ekscelencija matydamas trūkumą vietos Seserims, įsakė pastatyti naują koplyčią. Naujoji koplyčia su didžiausiomis iškilmėmis buvo pašventinta liepos 15 dieną, 1934 m. Koplyčia Sesutėms buvo labai reikalinga, nes iki to laiko neturėjo tinkamos vietos savo maldas kelti prie Dievo. Statyba visais žvilgsniais pavyko. Pasidarė ne tik daugiau vietos, bet labai pagražino ir visą vienuolyną. Žinoma, pačiam koplyčios vidury dar daug ko trūksta, reikalinga įvairių įtaisymų.

Jau nuo 1926 m. Seserys darbuojasi Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parapijos mokykloj, Cambridge, Mass. Sekmadieniais sesutės veda katekizacijos mokyklas So. Boston'e ir Brockton'e. South Boston'e Sesutės veda vasarinę mokyklą. Per ištisus metus Seserys sekmadieniais mokina vaikučius religijos sekančiose parapijose: Šv. Kazimiero—Plymouth'e; Švč. Trejybės—Wilkes-Barre; Šv. Onos—Luzerne; Šv. Mykolo—Scranton'e (Hyde Park); Šv. Juozapo — Duryea. Miners Mills Seserys kasdien vaikučius mokina religijos ir lietuviškos kalbos, o Wilkes-Barre šią vasarą turi vasarinius lietuvių kalbos kursus.

Elmhurst'o našlaityne dabartiniu laiku yra apie 35 vaikučiai ir apie tiek pat senelių. Dabartinis našlaitynas buvo remontuotas tuo pačiu laiku, kuomet statė koplyčią.

LEGAL NOTICES

SHERIFF'S SALE
Friday, September 17, 1937, at 10 A. M.

By virtue of a writ of Fi Fa No. 145 October Term, 1937, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, to me directed, there will be exposed to public sale by vendue to the highest and best bidders, for cash, in Court Room No. 1, Court House, in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, on Friday, the 17th day of Septemer, 1937, at 10 o'clock in the forenoon of the said day, all the right, title and interest of the defendants in and to the following described lot, piece or parcel of land, viz:

All that certain piece of land situate in Plains Township, Luzerne County, Pennsylvania, bounded and described as follows:—

BEGINNING at a point on Rose Avenue, the same being 36 feet from the intersection of Saint David Street and Westerly side of Rose Avenue thence along corner; thence through lot No. 97 North 55 degrees 49 minutes West about 135 feet to a new street called Hillside Avenue; thence along the Easterly side of Hillside Avenue about 40 feet to a corner in lot No. 99; thence through lot No. 99 South 55 degrees 49 minutes East 105 feet to Rose Avenue the place of beginning. Being the front portion of a part of lots 99 and 97 the same being Hancock farm plot in Plains Township, recorded in Map Book 1, page 160.

Being the same premises conveyed to Frances Wrobel, by Moses Griffith, et ux., by deed dated November 1, 1924, and recorded in Recorder's Office of the County in Deed Book 610, page 371.

Seized and taken into execution at the suit of HomeOwners' Loan Corporation vs. Frances Wrobel, and will be sold by

WILLIAM R. THOMAS,
Sheriff

JOHN T. MULHALL, Atty.

SHERIFF'S SALE
Friday, September 17, 1937, at 10 A. M.

By virtue of a writ of Fi Fa No. 131, October Term, 1937, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, to me directed, there will be exposed to public sale by vendue to the highest and best bidders, for cash, in Court Room No. 1, Court House, in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, on Friday, the 17th day of Septem, 1937, at 10 o'clock in the forenoon of the said day, all the right, title and interest of the defendants in and to the following described lot, piece or parcel of land, viz:

All that certain piece or parcel of land, situate in the Borough of Kingston, Luzerne County, State of Pennsylvania, bounded and described as follows:

BEGINNING at a point in the Southerly line of Colonial Avenue (now Tioga) said point being distant in the direction of North sixty (60) degrees fifty-nine (59) minutes East 362 feet from its intersection with the eastrely line of South Dorrance Street; thence from said point of beginning, still in the direction of North 60 degrees 59 minutes East along the southerly line of said Colonial Avenue 36 feet to a point; thence south 29 degrees 1 minute East 140 feet to a point; thence south 60 degrees 59 minutes West 36 feet to a point; thence North 29 degrees 1 minute West 140 feet to the place of beginning. Containing 5040 square feet of surface be the same more or less and being part of lot No. 135 and part of lot No. 136 as designated on the map of Meadowland place, as recorded in Map Book 2, page 120.

Being the same premises conveyed to the Mortgagors herein by deed of Pennsylvania Mortgage Company of Wilkes-Barre, Pa., dated June 10, 1930 and recorded in Deed Book 701, page 134, and improved with a two story single frame dwelling and garage.

Seized and taken into execution at the suit of Home Owners' Loan Corporation vs. Joseph J. Bauer and Veronica E. Bauer, his wife, will be sold by

WILLIAM R. THOMAS,
Sheriff

JOHN T. MULHALL, Atty.

SHERIFF'S SALE

Friday, September 17, 1937, ten o'clock A. M. court room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pennsylvania. Execution from Court of Common Pleas of Luzerne County, Pennsylvania, real estate of Monica Marsavage or Marsincavage, forty (40) feet wide on northeasterly side of Hilldale Avenue, and one hundred and ten (110) feet deep. Being lots Nos. sixty-four and sixty-five on Hilldale Park Plot recorded in Map Book No. 2, page 263, situated in the Township of Plains, Luzerne County. Improved with a garage and two story frame dwelling No. 127 Hilldale Avenue.

WILLIAM R. THOMAS,
Sheriff.

JOHN S. LOPATTO,
Attorney.

Groblewskio
LIEPŲ BALSAMAS
Nuo KOSULIO ir GERKLĖS SKAUDĖJIMO
Kaina 35c. ir 50c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

PLYMOUTH

ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS PIKNIKAS

Rugpiūčio 29-tą, 1937 šv. Kazimiero parapija Harris Forest Hill Farms, Sweet Valley rengia pikniką.

Rengėjų komitetą sudaro: Kun. A. J. Sinkevičius—garbės pirmininkas, Jonas Surdokas—pirm., Jurgis Plytnykas — iždin., Edv. Kriegeris — refreshment pirm., Matas Valentukonis — parko pirm., Juozas Simonaitis — iždininko pagelbininkas.

Prie įvairių darbų dirbs šie darbininkai:

Refreshment Stand No. 1: A. Mockevičius, A. Natautis, B. Barzilauskas, J. Stadulis, A. Truskauskas, S. Poteliūnas, A. Urbonas, A. Želionis, J. Kibildis; kasierkos: Ona Riškevičiūtė, Jennie Silelytė, Elsie Valukonytė, Albina Balytaitė, Alice Jakavonytė, Marė Orantaitė, Jieva Andrėkiūtė, Marė Markūnaitė.

Refreshment Stand No. 2: J. Janynas, V. Akromas, J. Kazlauskas, J. Simonaitis, J. Butėnavičius, J. Maslauskas, K. Bucevičius, K. Melkus, T. Jurginis, A. Česnulevičius; kasierkos: A. Truskauskaitė, K. Snieskaitė, A. Sujietaitė, L. Stankevičiūtė, L. Antanavičiūtė, M. Jenčaitė.

Refreshment Stand 3: P. Shermanienė, A. Pavasarienė, M. Grėbliauskienė, E. Ragelienė, O. Želionienė, J. Kriegerienė, M. Ulevičienė, P. Barzilauskienė, D. Leškauskienė, J. Turauskienė; kasierkos: A. Zubraitė, M. Zubraitė, I. Bagdonaitė, M. Radzevičiūtė, A. Mockevičiūtė, A. Šulskytė.

Ice Cream Stand: M. Buklerytė, L. Volskytė, M. Budrevičiūtė, M. Stalevičiūtė, M. Kubiliūtė, J. Rinkevičiūtė, P. Kašėtaitė, E. Kašėtaitė.

Dovanų: O. Česnulevičiūtė, L. Karlevičiūtė, J. Navickaitė, N. Truskauskaitė, N. Oblikaitė, J. Malkauskaitė, J. Malkauskaitė, P. Karašauskas, V. Stadulis, A. Bagdonas, A. Valukonis.

Svečių sutikimo: J. Gavenonis, pirmininkas; J. Kazlauskas, L. Paznauskas, A. Norkūnas, J. Radzevičius.

Automobilių pastatymo: P. Keris, J. Motūza, J. Januška, P. Linkevičius.

KINGSTON

LIET. PILIEČIŲ KLUBO IŠVAŽIAVIMAS

Kingstono Lietuvių Piliečių Klubo metinis išvažiavimas įvyks rugpiūčio 29 d. š. m. prie Silvan Lake.

Viskas jau suruošta ir klubas kviečia kuo daugiausia kaip narių ir nenarių dalyvauti. Busu kelionės lėšos į ten ir atgal 65 centai.

Puikus orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius; bus skanūs užkandžiai ir gėrimai; kas norės — galės valtimis pasiįrstyti ežeru.

Pirmininkas J. Jonavičius užkvietė garsius kalbėtojus ir kelis politikierius, kurie paaiškins klubo reikšmę ir naudą.

J. Gibavičius, koresp.

SCRANTON

LRKSA 83-ČIOS KUOPOS NARIAMS

LRKSA 83 kp. reguliaris susirinkimas turėjo įvykti sekmadienį, rugsėjo 5-tą, bet kai kuriems valdybos nariams negalint dalyvaut, susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 19-tą, po pamaldų, šv. Juozapo parapijos svetainėj.

Maloněkit visi nariai ir narės dalyvaut rugsėjo 19-tą susirinkime, *P. Katilius*, rašt.

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS JAUNUOMENĖ VEIKIA

Pradedant nuo pereito mėnesio metinio išvažiavimo, kuris geriausia pasisekė, dabar pereitą savaitę sodalietės laikė piknyką šale bažnyčios, beveik skersai gatvės nuo klebonijos, ir nepaisant lietingų vakarų pasekmės labai geros. Dabar šią savaitę jauni vyrai su sodaliečių pagelba taipgi laikys piknyką toje pačioje vietoje. Bus laikomi speciališki vakarai ir bus įvairių naujų grojų. Piknykas baigsis šeštadienį, rugpiūčio 28-tą, su dovanų išleidimu.

Pabaigus šį piknyką tuojau bus kiti veikimai. Su veikimu sykiu kils ir jaunimas ir lietuvystė.

Daug Metęs

KĄ AŠ GIRDĖJAU?

Šį skyrių veda JUZĖ

Pora savaičių atgal būrys scrantoniečių moterų atvažiavo į Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubo clam bake. Viena jų, Mrs. Anna Yanul, bevalgydama klemsus, kažką kieto užkando. Žiūri, kad akmuo. Bevartydama pamatė, kad šviesus. Parsivežus namo į Scrantoną parodė auksinių daiktų pardavėjui. Jis, apžiūrėjęs, pasakė, kad tai yra geras perlas. Mrs. Yanul rengiasi įdėti tą perlą į žiedą.

Leo Latonick—Lietuvininkas, kuris Pittstone užlaiko didelę drabužių krautuvę, turėjo tonsilų operaciją. Pereitą savaitę sugrįžo į krautuvę. Operacija buvo sekminga. Jis netik jau gerai gali kalbėti, bet ir dainuoti.

Žinomas Pittstono fotografas ir dainininkas Stasys Šakočius su šeima pereitą savaitę praleido Atlantic City.

Mrs. Alice Venslauskienė, LRKSA Vice Prezidento žmona su dukrele ir Mrs. Julė Leliokienė sugrįžo iš Atlantic City. Jos visą savaitę turėjo vakacijų.

Mrs. Ona Moliušienė su sūnum Maikiu ir duktere Ona Sabaliauskiene ir jos dukrele važinėja po Kanadą ir Great Lakes ir leidžia vakacijas.

Mrs. Jokubauskienė iš Almond Lane, Wilkes-Barre, pereitą ketvirtadienį, rugpiūčio 19, iškėlė savo dukterei Onai Jacobs birthday party. Buvo sukviesta daug jaunimo—vaikinų ir merginų.

Wm. Česna, jaunas lietuvis, iš Breslau, kandidatas į Hanover Township Tax kolektoriaus vietą, labai kritikuoja to townshipo kitus politikierius. Jis yra "neturtingųjų" kandidatas, smarkus vyrukas ir reiktų jį lietuviams remti.

Nors Luzernės miestelis nėra didelis, bet lietuvių kandidatų į visokius urėdus yra daugiau, negu didesniuose miestukuose. Į Tax kolektoriaus urėdą išeina dabartinis burdžius M. A. Uter, demokratų tikietu, o Walter Brukas į tą patį urėdą išeina republikonų tikietu. Ed. Baltrušaitis ir Petras Masonis, abu demokratų tikietu išeina į School Board Direktorių urėdus.

Muz. A. Stanišauskas sugrįžęs po Lietuvių Dienos iš Pennsylvanijos rašo:

"Jau sugrįžome iš gilumos Pennsylvania valstijos ir pradėsime savo senąjį darbą vėl toliau veikti.

"Tadgi negaliu pamiršti Tamstos gerą širdį, kur mumis taip gražiai priėmei, vaišinai ir dar tokias inteligentiškas paneles pakvietei praleisti kartu vakarą.

"Labai širdingai dėkoju ir dar kartą lietuviškai dėku, dėku. Aš manau su laiku Tamstai tuo pačiu atsilyginti."

Švč. Trejybės parapijos sodalietės rengia vadinamą "Social party," sekmadienio vakare, rugsėjo 19, parapijos svetainėj. Adelė Strėmus yra pirmininkė ir ji stengsis tą partę surengti, kad visi būtų pilnai patenkinti. Pelnas skiriamas į nedabaigtą bažnyčios maliavojimo fondą. Visi parapijiečiai kviečiami atsilankyti.

Pirm negu eisit ieškoti darbo prie WPA, likit Amerikos piliečiais, kitaip darbo negausit. Pereitą savaitę, peržiūrint sugrąžintas questioneries, WPA direktorius J. G. Schuler pranešė atradęs 150 svetimšalių iš kurių 78 neturėjo nei pirmų popierų. Jie buvo atleisti iš darbo. Tas bus daroma ir toliau.

LRKSA 5-ta apskritis turi jaunus vyrukus valdyboj ir jie yra geri darbuotojai, bet kažkodėl jie negali pataikyti gerą laiką savo parengimams. Seniau jie laikydavo savo išvažiavimus per Decoration Day Lake Ladore. Ten nesuvažiuodavo daug žmonių, nes būdavo per šalta. Pereitą metą surengė išvažiavimą prie Newton Lake rudeniop; diena buvo šalta, žmonių buvo mažai. Šį metą buvo labai gerai prisirengę, nes buvo užsikvietę J. E. vyskupą M. Reinį. Pereitą sekmadienį lietus taip smarkiai per dieną pliaupė, kad sulaikė daug žmonių nuo atsilankymo. Mano supratimu, ar nebūtų geriau iškalno apžiūrėti vietą ir išvažiavimą laikyti liepos mėnesį. Tuomet oras esti gražus.

Pereitą antradienį, kuomet buvo nepaprastai karšta, Kingstono policijai buvo pranešta, kad vienoj gatvėj vaikščioja "nužiūrėtas asmuo," kad jį patikrintų kas jis per vienas. Tai buvo Anthony Cadden, 38 m., iš Scrantono. Jis buvo gerai ir šiltai apsirengęs, siūtas su kamzelka, sunkus overkotas, susijuosęs diržu ir skarelė ant kaklo. Jis sakėsi esąs taip "šaltas kaip agurkas" ir jis neturėjo nei lašo prakaito, kuomet policistai buvo vienmarškiniai, be kalnierių, atsisagstę guzikus ir nespėjo šluostyti prakaitą.

Pereitą savaitę vieną dieną Edvardo Juškevičiaus, 25 m. East River St. automobilį važiavo Antanas Katulis, 23 m., iš Lynwood ir J. Vale, 24 m., iš Plymouth. Jie norėjo Katulį išmesti iš automobilaus. Policija sako, kad kilo didelės muštynės. Muštynės užsibaigė, kuomet automobilius smogė į stulpą. Katulis išsirito iš automobilio sveikas ir nubėgo. Juškevičius su perskelta galva nugabentas į ligoninę, o Vale liko mažiau sužeistas.

Tai sakau, užėjo gadynė, kad žmogus taksuojamas už viską. Jei turi automobilių, turi mokėti taksus už automobilį, už leidimą važinėti, taksai už gazoliną, aliejų. Atvažiavai į miestą—negali daugiau pastatyti automobilį dykai, turi mesti nikelį į "parking meter." Žodžiu, nieko negali uždyką gauti. Sako, kad neužilgo ir tyras oras bus aptaksuotas. Esą bus atmieruota kiekvienam po kelias kubiškas pėdas oro ir, norėdamas kvėpuoti tyru oru, turėsi mesti nikelį.

P-lė Margaret Kulponaitė, Kingstono smarkioji choristė, kuomet jų dirbtuvėj buvo streikas, tai ji leido vakacijas pas Mrs. Dapkevičienę prie Harvey's Lake.

Didelė Meilė

— Pone bankininke,—sako jaunas vyras, drebėdamas,—Tamsta esi labai turtingas, o aš vargšas. Bet mano jausmas Tamstos dukteriai yra toks stiprus, kad aš be jos negalėsiu gyventi. Meilė yra aukščiau turto ir neturto. Aš maldauju, padarykite mane laimingą, leiskite savo dukterį būti mano žmona!

Tėvas susijaudino. — Kurią mano dukterį Tamsta nori vesti?—paklausė tėvas.

— O, mano pone, man tas vis vien. Tamsta pats parink man kurią iš jų!—atsakė vyras.

KELI DOLERIAI Į MĖNESĮ

Tik kelis dolerius į mėnesį išleiskit pataisymui stogo ir sienų savo namui. Tas priduos šimtus dolerių vertės jūsų namo išvaizdai. Pašaukit, o mes suteiksim jums veltui Flintkote Roofing and Siding apkainavimą.
BARNEY SUPSINSKAS-SHUPP
Roofing and Siding Kontraktorius
30 Knox Street, Lee Park,
Wilkes-Barre, Pa.
Tel. 2-2949

GEORGE'S HOTELIS

Nakvojimui įvairios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. Priei pat geležinkelio stotį.

Tėmykit numerį:
88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.
JURGIS VAIŠNIS, Savininkas

DR. W. R. A. BOBEN

Praneša visiems savo pacijentams, kad persikėlė į naują vietą ir atidarė ofisą po numeriu
318 So. Franklin Street
Wilkes-Barre, Pa.
Telephone 2-6500
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 10 ryte
" 2—4 po pietų
" 7—8 vakare

PARTY

SU VISOKIOMIS DOVANOMIS

Šv. Pranciškaus parapija, Minors Mills, Pa., New Fern Brook Park trečiadienių vakarais rengia parties su visokiomis dovanomis. Duodamos geros įėjimo ir šaip įvairiausios brangios dovanos. Rengėjai prašo visus skaitlingai lankytis. Pradžia 8:15 val. vakare. Specialis gatvekaris nuo Public skvėro Eelna 7:30 P. M.